

BÜLTEN

Eylül 2025

Gazze Ablukası:

**ULUSLARARASI HUKUKU HIÇE
SAYAN İŞGALİN KANLI TARİHİ**

11 Eylül ve
20 Yıllık İşgal

Bagram Hava Üssü:
Trump Neden Israrla
Geri İstiyor?

Batı Filistin'i Tanıyor!
Arka Planda Neler
Oluyor?

afroasya today

İmtiyaz Sahibi

İnsana Değer Veren
Dernekler Federasyonu

Genel Yayın Yönetmeni

Emir İhsan Yaren

Yayın Kurulu / Editörler

İbrahim Yetimova
Yunus Emre Kaynak
Adham Alhariri
Zeyd Türkyılmaz
Fahrettin Uras

Prodüksiyon

Samet Çelik
Abdullah Açık
Faruk Yürük

Dizgi / Tasarım

P. Yusmar Yusuf
Furkan Avcı

İletişim

afroasyatoday.com
afroasyatoday@gmail.com

İçindekiler

- 03** Endonezya'da Hükümet Karşısı Protestolar Neden Yaşanıyor?
- 08** Gazze Ablukası: Uluslararası Hukuku Hiç Sayan İşgalin Kanlı Tarihi
- 16** Orta Doğu İsrail'e Göre Yeniden Dizayn mı Ediliyor?
- 22** 11 Eylül ve 20 Yıllık İşgal
- 28** İsrail'in Doha Saldırısı: Sınır Tanımayan Yeni Doktrin
- 32** Nil'in Geleceği Tehlikede mi? Etiyopya'nın Mega Barajı Afrika'da Yeni Bir Dönemi Başlatıyor
- 38** Bagram Hava Üssü: Trump Neden Israrla Geri İstiyor?
- 40** Batı Filistin'i Tanıyor! Arka Planda Neler Oluyor?
- 44** Suriye ile İsrail Arasında Gerginliği Azaltma Görüşmeleri! Güvenlik Anlaşmasının İlk Adımı
- 46** Sumud Filosu: NATO'nun Sonu Olabilir
- 47** Trump'ın Gazze "Barış" Planı: Barış mı Boyunduruk mu?

Endonezya'da Hükümet Karşıtı Protestolar Neden Yaşanıyor?

• 1 Eylül 2025

Polis şiddeti, milletvekillerinin maaşları ve hızla yükselen enflasyona öfkelenen göstericiler ülke genelinde protesto düzenliyor.

Geçim sıkıntısına dair birçok meseleye karşı düzenlenen şiddetli hükümet karşıtı protestolar Endonezya'yı sarstı. Öfke, başkent Cakarta'daki bir gösteri sırasında bir polis aracının çarpması sonucu hayatını kaybeden bir motosikletli kuryenin ölümüyle doruğa çıktı.

Başkan Prabowo Subianto, Cuma günü yayınlanan video mesajında halkı sakin olmaya çağırarak "hükümete ve liderliğime güvenmelerini" istedi.

Ancak protestocular polis özel harekât merkezini taş yağmuruna tuttu ve merkez Cakarta'nın Kwitang bölgesinde polis karargâhı yakınındaki beş katlı bir binayı ateşe verdi.

Yoğun yağmura rağmen, Ekim ayında göreve gelmesinden bu yana Prabowo'nun başkanlığının en büyük sınavı olan gösteriler Cuma akşamına kadar devam etti. Cumartesi günü yetkililer, protestocuların ateşe verdiği bir binada üç kişinin öldüğünü açıkladı.

Protestocuların talepleri neler?

Olaylar, aylardır biriken ekonomik ve siyasi hayal kırıklıklarının sonucu olarak patlak verdi.

580 milletvekiline, maaşlarının yanı sıra aylık 50 milyon rupiah (3.000 dolar) konut yardımı yapıldığı haberleri tepkiyi artırdı. Geçen yıl yürürlüğe giren bu yardım, Cakarta'daki asgari ücretin neredeyse 10 katı, ülkenin yoksul bölgelerindeki asgari ücretin ise yaklaşık 20 katı.

280 milyonu aşkın nüfusa sahip ülkede polis ve milletvekilleri sık sık yolsuzlukla suçlanıyor.

Protestoyu organize eden gruplardan Gejayan Memanggil, milletvekillerini "yolsuz elitler" olarak nitelendirerek maaşlarının düşürülmesini talep ettiklerini açıkladı.

Öte yandan, halk vergilerin ve enflasyonun yaşamı imkânsız hale getirdiğini söylüyor. Organizatörler, asgari ücretin enflasyona göre artırılmasını talep ediyor.

Eski bir general olan Prabowo, seçim kampanyasında beş yıl içinde ekonomik büyümeyi %8'e çıkarma ve Güneydoğu Asya'nın en büyük ekonomisini yatırım için cazip hale getirme sözü vermişti. Ancak uzmanlar bu vaadi fazla iddialı buluyor. Ayrıca ABD'nin ticaret ortaklarına uyguladığı tarifeler de belirsizlik yaratıyor. Endonezya malları ABD'de %19 gümrük vergisine tabi; ancak Washington prensipte palm yağı, kakao ve kauçuğu bu vergiden muaf tutmayı kabul etti. ABD, Endonezya'nın Çin'den sonraki en büyük ihracat pazarı.

Dünya Bankası, Endonezya ekonomisinin 2025-2027 arasında ortalama %4,8 büyüyeceğini öngörüyor ki bu, Prabowo'nun vaat ettiği seviyenin oldukça altında.

Neler yaşandı?

Ülke çapındaki protestolar Pazartesi günü başladı. Siyah giyimli göstericiler, Endonezya parlamento binasına girmeye çalışırken çevik kuvvet polislerine taş ve havai fişeklerle saldırdı.

Salı ve Çarşamba günü de süren huzursuzluk, Perşembe günü sosyal medyada yayılan bir video ile daha da büyüdü. Görüntülerde, motosikletli kurye Affan Kurniawan'ın polis zırhlı aracı tarafından ezilerek öldüğü görülüyordu. 21 yaşındaki Kurniawan'ın o sırada yemek siparişi teslim etmeye çalıştığı bildirildi.

Cuma günü protestocular Cakarta'daki polis özel harekât karargâhına yürüdü, trafik levhalarını ve altyapıyı tahrip ederek bölgede hayatı felç etti.

Gece boyunca çatışmalar Cakarta'nın ötesine yayıldı. Güvenlik güçleri göz yaşartıcı gaz kullandı, protestocular ise dağılmayı reddetti.

Endonezya'nın ikinci büyük kenti Surabaya'da, göstericiler valilik binasının bahçesine girdi, çitleri yıktı, araçları ateşe verdi. Polis tazyikli su ve gaz kullandı, protestocular ise havai fişek ve sopalarla karşılık verdi.

Gösteriler Solo, Yogyakarta, Medan, Makassar, Manado, Bandung ve Papua bölgesinin doğusundaki Manokwari gibi birçok şehirde de devam etti.

Son durum ne?

Cumartesi günü Endonezya afet yönetim kurumu, Makassar'daki bölgesel meclis binasında çıkan yangında üç kişinin öldüğünü açıkladı. Yetkililere göre bina protestocular tarafından ateşe verilmişti. Yangında beş kişi de yaralandı; bazıları binadan atlayarak kaçmaya çalıştı.

Yangın daha sonra kontrol altına alındı.

Bundan sonra ne olabilir?

Endonezya Devlet Başkanı Prabowo, Kurniawan'ın ölümüyle ilgili "kapsamlı ve şeffaf bir soruşturma" sözü verdi.

"Memurların aşırı eylemleri beni şoke etti ve hayal kırıklığına uğrattı" dedi.

Protestolar, Prabowo yönetimi için büyük bir sınav. Cuma günü Endonezya borsası %1,5 düşüşle kapandı, rupiah ABD doları karşısında %0,8 değer kaybetti.

Ekonomideki olası bir kötüleşme, halkın öfkesini daha da artırabilir.

Seçim zaferinden sonra "demokratik bir şekilde çalışacağına" söz veren Prabowo, gerekirse "kararlı adımlar atmaktan çekinmeyeceğini" de vurgulamıştı. Muhalefet liderleri ise eski generalin otoriter yöntemlere başvurmasından endişe ediyor.

Prabowo'nun hafta sonu Çin'in Tianjin kentine giderek Şanghay İşbirliği Örgütü zirvesi kapsamında yapılacak toplantılara katılması, 3 Eylül'de Çin Devlet Başkanı Şi Cinping ile birlikte II. Dünya Savaşı'nın Asya'daki sona erişinin 80. yılını anma töreninde askeri geçide iştirak etmesi bekleniyor.

SABRA VE ŞATILLA KATLIAMI

43 yıl önce bugün, işgalci İsrail ordusunun himayesindeki aşırı sağcı Falanjist milisler, Sabra ve Şatilla mülteci kampında kalan 3 binden fazla savunmasız insanı katletti.

afrosya today

Gazze Ablukasını Kırma Filosu Yola Çıktı

● 1 Eylül 2025

Türkiye'den aktivistlerin de katıldığı Küresel Sumud Filosu, işgalci İsrail'in Gazze'ye uyguladığı yasa dışı ablukayı delmek için İspanya'dan denize açıldı.

Sudan'da Büyük Felaket: Toprak Kayması Bin Can Aldı

● 3 Eylül 2025

Sudan'ın Batı Darfur bölgesinde meydana gelen toprak kayması, bir köyü tamamen yok etti. Sudan Kurtuluş Hareketi/Ordusu (SLM), olayda en az 1000 kişinin hayatını kaybettiğini, yalnızca bir kişinin hayatta kalabildiğini duyurdu.

Küresel Sumud Filosu'na Tunus'ta İki Gün Üst Üste İHA Saldırısı

● 10 Eylül 2025

Gazze'ye insani yardım ulaştırmak için yola çıkan Küresel Sumud Filosu, Tunus'un Sidi Busaid Limanı'nda iki gün üst üste insansız hava aracı (İHA) saldırısına uğradı. Aktivistlerin zarar görmediği saldırılar, uluslararası kamuoyunda endişe uyandırdı.

Küresel Sumud Filosu Gazze'ye Doğru Yola Çıktı

● 15 Eylül 2025

İspanya'dan gelen Küresel Sumud Filosu tekneleri ile Tunus'tan filoya katılan tekneler Tunus'tan Gazze'ye doğru yola çıktı. Aralarında Türklerin de olduğu 50'ye yakın ülkeden bine yakın aktivistin yer aldığı filo, İtalya ve Yunanistan'dan katılacak tekneler ile Akdeniz açıklarında buluşarak yollarına devam edecek.

Soykırımcı İsrail Gazze'ye Geniş Çaplı Kara Saldırısı Başlattı

● 16 Eylül 2025

Soykırımcı İsrail güçlerinin Gazze kent merkezine tanklarla girdiği ve hava saldırılarını yoğunlaştırdı duyuruldu. Operasyonun, ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio'nun Tel Aviv ziyaretinin hemen ardından gerçekleşmesi dikkati çekti. Hamas ise bu saldırıyı, "soykırımı tırmandıran ve esirlerin hayatını tehlikeye atan bir suç" olarak niteleyerek Netanyahu ve Trump'ı sorumlu tuttu.

16 Ülkeden Küresel Sumud Filosu'nun Güvenliği İçin Ortak Çağrı

● 16 Eylül 2025

Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 16 ülke, Gazze'ye insani yardım ulaştırmak için yola çıkan Küresel Sumud Filosu'na yönelik olası saldırılara karşı "uluslararası hukuka saygı" çağrısı yaptı. Açıklamada, filoya yönelik yasa dışı veya şiddet içeren eylemlerin sorumluluk doğuracağı vurgulandı.

Gazze İşgalinin Ardından Hudeyde Limanı'nı Vuran İsrail'e Yemen Füzeleri Karşılık Verdi

• 17 Eylül 2025

Gazze'ye yönelik kara işgalini genişleten soykırımcı İsrail, Yemen'in Hudeyde Limanı'na hava saldırısı düzenledi. Kısa süre sonra Husilerin fırlattığı füze nedeniyle işgal topraklarının birçok noktasında sirenler çaldı.

Erdoğan'dan Netanyahu'ya Kudüs Cevabı: "Netanyahu Bunları Bilmez"

• 17 Eylül 2025

ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio ile birlikte Mescid-i Aksa Camii'nin altında sözde tapınak hayali ile devam eden kazılara katılan soykırımcı Netanyahu, "Kudüs bizim şehrimiz, Erdoğan senin değil" çıkışını yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan ise bu ifadelere "27 yıl önceki tavrımızı unutmayacaklar, Doğu Kudüs'ten tek bir geri adım dahi atmayacağız" sözleriyle yanıt verdi.

Ürdün-Batı Şeria Sınırında Direniş Operasyonu: En Az 2 İşgalci Öldü

• 18 Eylül 2025

Siyonist İsrail tarafından işgal edilen Batı Şeria ile Ürdün arasındaki Kral Abdullah Sınır Kapısı'nda, eski asker olduğu belirtilen bir Ürdünlü tarafından gerçekleştirilen silahlı operasyonda iki işgalcinin öldüğü bildirildi. Ürdünlü direnişçinin ise şehit edildiği belirtildi.

Yemen'deki Husilerden İsrail'e İHA ve Füzeli Saldırısı: Tam İsbet

• 19 Eylül 2025

Yemen'deki Husiler, işgalci İsrail'e yönelik insansız hava aracı (İHA) ve füze saldırılarını düzenledi. Eilat'ta bir otele isabet eden bomba yüklü İHA sonrası Tel Aviv'de alarmlar devreye girdi, Ben Gurion Havalimanı uçuşlara kapatıldı.

Trump Yeniden Afganistan Topraklarına Göz Dikti

• 19 Eylül 2025

ABD Başkanı Donald Trump, Afganistan'daki Bagram Hava Üssü'nü yeniden ele geçirmek istediğini açıklayarak Çin ve Rusya'ya karşı yeni bir stratejik hamlenin sinyalini verdi. Afgan yetkililer ise bu talebe sert tepki göstererek yabancı askeri varlığa izin vermeyeceklerini vurguladı.

Mısır-İsrail Gerilimi Artıyor! Türk Donanması Akdeniz'e Giriyor

• 22 Eylül 2025

Mısır'ın Sina Yarımadası'na askeri yığınak yapmasının ardından İsrail'den ilk tepki geldi. Netanyahu'nun Trump'a Sina'ya yapılan askeri yığınakın kaldırılması için baskı yapmasını istediği öğrenildi.

Gazze Ablukası: Uluslararası Hukuku Hiç Sayan İşgalin Kanlı Tarihi

• 9 Eylül 2025

2007'den bu yana Gazze'yi boğan abluka, denizden ve karadan yapılan girişimlerle kırılmaya çalışıldı. Ancak işgalci İsrail, uluslararası sularda katliamlar yaptı, diplomasi masalarında suikastlar düzenledi. Cezasız kalan her saldırı, zulmün daha da derinleşmesine yol açtı.

Gazze, 21. yüzyılın en ağır kuşatmalarından birinin pençesinde. 2007'de başlatılan abluka, milyonları temel yaşam haklarından mahrum bıraktı. Ablukayı kırmak için uluslararası sivil girişimler denizden ve karadan defalarca denendi. Ancak işgalci İsrail, uluslararası sularda Mavi Marmara'da kan döktü, aktivistleri gözaltına aldı, gemilere el koydu. Bugün aynı saldırganlık Doha'da da kendini gösteriyor: Hamas'ın siyasi ofisi hedef alınıyor, ateşkes müzakerelerine suikastlarla darbe vuruluyor. İşgal rejimi yalnız Gazze'de değil, dünyanın farklı coğrafyalarında da uluslararası hukuku hiçe sayıyor.

GAZZE ABLUKASININ BAŞLANGICI VE İLK KIRMA GİRİŞİMLERİ (2007- 2009)

2007: Gazze'ye Dayatılan Ablukanın Resmileşmesi

2006'da yapılan seçimlerde Hamas'ın meşru zaferinin ardından, işgal rejimi Haziran 2007'den itibaren Gazze'ye kapsamlı kara,

deniz ve hava ablukası uygulamaya başladı. Aynı yılın Eylül ayında Gazze, "düşman varlık" ilan edildi ve yakıt, elektrik ile temel yaşam malzemelerinin girişine ağır kısıtlamalar getirildi. Birleşmiş Milletler ve Kızılhaç bu uygulamayı "kolektif cezalandırma" olarak nitelendirdi.

2008: Free Gaza Hareketi ve İlk Başarılı Deniz Seferi

23 Ağustos 2008'de, uluslararası aktivistlerin oluşturduğu Free Gaza Hareketi, "Free Gaza" ve "Liberty" adlı iki küçük tekneyle Kıbrıs'tan Gazze'ye doğru yola çıktı. İşgalci güçlerin tehdit ve tacizlerine rağmen tekneler Gazze Limanı'na ulaştı. Bu, 1967'den sonra Gazze'ye deniz yoluyla gerçekleşen ilk uluslararası sivil varış oldu ve ablukanın yasa dışılığını dünya gündemine taşıdı.

29 Ekim 2008'de "Dignity" isimli tekne tıbbi malzeme taşıyarak Gazze'ye ulaştı. Heyette Nobel Barış Ödüllü Mairead Corrigan Maguire ve Filistinli siyasetçi Mustafa Barghouti gibi isimler yer aldı.

2008 Sonu: Dignity Teknesine Uluslararası Sularda Müdahale

30 Aralık 2008'de, "Dignity" teknesi uluslararası sularda işgalci donanmaya ait botların kasıtlı çarpması sonucu ağır hasar aldı. Tekne, Lübnan'a sığınmak zorunda kaldı. Bu olay, işgal rejiminin Gazze deniz ablukasını yalnızca kıyılarda değil, uluslararası sularda da zorla uygulamaya başladığını gözler önüne serdi.

2009: Spirit of Humanity ve Aktivistlerin Gözaltına Alınması

29 Haziran 2009'da Kıbrıs'tan yola çıkan "Spirit of Humanity" isimli tekne, üç ton tıbbi malzeme ile Gazze'ye ulaşmaya çalıştı. Tekne, Gazze karasularına yaklaşırken işgalci güçler tarafından durduruldu ve Aşdod Limanı'na çekildi. Aralarında eski ABD Kongre üyesi Cynthia McKinney ve Nobel ödüllü Mairead Corrigan Maguire'in de bulunduğu 21 kişi gözaltına alındı ve daha sonra sınır dışı edildi.

İlk Girişimlerin Uluslararası Kamuoyuna Etkisi

2008-2009 yıllarında yaşanan bu ilk denemeler, Gazze ablukasının vahametini dünyaya duyurdu. Başarılı seferler uluslararası sivil dayanışmanın gücünü ortaya koyarken, saldırılar işgal rejiminin hukuksuz uygulamalarını gözler önüne serdi. Bu süreç, sonraki yıllarda daha geniş katılımlı filoların hazırlığının da önünü açtı.

GAZZE ABLUKASINI KIRMA GİRİŞİMLERİ: MAVİ MARMARA VE 2010 FİLOSU

2010 Özgürlük Filosu'nun Hazırlıkları

2008 ve 2009 yıllarındaki küçük ölçekli deniz girişimlerinin ardından uluslararası aktivistler bu kez çok daha geniş kapsamlı bir filo organize etmeye karar verdi. Amaç, Gazze'ye insani yardım ulaştırmak ve ablukanın hukuksuzluğunu dünya kamuoyuna göstermekti. Türkiye merkezli İHH İnsani Yardım Vakfı'nın öncülük ettiği bu girişim, Yunanistan, İrlanda, Avrupa ve Amerika'dan Filistin dayanış-

ma hareketlerinin de katılımıyla şekillendi. Altı gemiden oluşan filoda "Mavi Marmara", "Defne Y", "Gazze I", "Sofia", "Challenger I" ve "Rachel Corrie" yer aldı. Farklı ülkelerden yüzlerce aktivist, parlamenter, gazeteci ve Nobel ödüllü isimler bu gemilerde toplandı.

31 Mayıs 2010: Mavi Marmara Katliamı

31 Mayıs sabahı Gazze Özgürlük Filosu uluslararası sulara ilerlerken işgalci İsrail donanması tarafından kuşatıldı. Helikopterlerden inen komandolar ve sürat botlarıyla Mavi Marmara gemisine silahlı baskın düzenlendi. Sivillerin üzerine ateş açıldı, gemi güvertesinde kan döküldü. Çoğu Türk vatandaşı olan 10 aktivist şehit edildi, 50'den fazla kişi yaralandı. Olay, Gazze açıklarından yaklaşık 70 deniz mili ötede, yani tamamen uluslararası sulara yaşandı. Bu durum, işgalci rejimin açık denizde sivillere yönelik kasıtlı cinayet işlediğinin kanıtı oldu.

Saldırının ardından dünya genelinde büyük bir öfke dalgası yayıldı. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi saldırıyı kınayarak İsrail'in uluslararası hukuku ihlal ettiğini belirtti. Sokaklarda protestolar düzenlendi, hükü-

metler ardı ardına açıklamalar yaptı. Ancak tepkilere rağmen işgalci İsrail ne cezalandırıldı ne de yaptırımla karşılaştı.

Rachel Corrie Gemisi ve Devam Eden Baskılar

Mavi Marmara'daki katliamdan kısa süre sonra filoya dahil olan "MV Rachel Corrie" İrlanda'dan yola çıkarak Gazze'ye doğru ilerledi. 5 Haziran 2010'da uluslararası sularda işgal donanması tarafından durdurulan gemi bu kez kanlı bir saldırıya uğramadı. Ancak Aşdod Limanı'na çekildi, içindekiler gözaltına alındı ve ardından sınır dışı edildi. Bu olay, Mavi Marmara katliamından sonra işgalcinin benzer girişimlere sert müdahale politikasını sürdürdüğünü gösterdi.

İlk Defa Kan Dökülmesi ve Dönüm Noktası

Mavi Marmara saldırısı, abluka karşıtı girişimlerin en kritik dönüm noktası oldu. Çünkü 2008'den itibaren teknelere yönelik engellemeler ve gözaltılar yaşansa da ilk kez uluslararası sularda siviller katledildi. Bu, işgal rejiminin Gazze ablukasını yalnızca bir sınır güvenliği politikası değil, doğrudan cinayetle sürdürülen bir kuşatma olarak yürüttüğünü gözler önüne serdi.

Hukukî ve Siyasi Yansımalar

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi raporları, saldırıyı açıkça kınayarak İsrail'in uluslararası sularda işlediği cinayetleri kayıt altına aldı. Ancak 2011'de yayımlanan Palmer Raporu, ablukayı güvenlik gerekçesiyle meşru göstermeye çalışsa da İsrail'in "orantısız güç kullanarak can kaybına yol açtığını" kabul etmek zorunda kaldı. Türkiye-İsrail ilişkileri ağır yara aldı; Ankara büyükelçisini geri çağırdı ve davalar açıldı. Fakat uluslararası sistemde bu cinayetlerin faillerine karşı herhangi bir yaptırım uygulanmadı.

Uluslararası Sessizlik ve Cezasızlık

Mavi Marmara katliamı, işgalci İsrail'in uluslararası sularda işlediği en açık suçlardan biri olmasına rağmen, dünya devletlerinin büyük

kısmı sessiz kalmayı tercih etti. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi saldırıyı kınadı ve sivil aktivistlerin uluslararası hukuka aykırı şekilde öldürüldüğünü vurguladı. Ancak Güvenlik Konseyi'nde alınabilecek yaptırım kararları, ABD ve bazı Batılı ülkelerin desteğiyle engellendi.

2011'de yayımlanan Palmer Raporu da bu sessizliğin bir yansıması oldu. Rapor, ablukanın uluslararası insancıl hukuk açısından tartışmalı olduğunu kabul etmekle birlikte, İsrail'in güvenlik gerekçesiyle meşru hakları bulunduğunu ileri sürdü. Buna karşın raporun aynı bölümünde "orantısız güç kullanıldığı" ve sivillerin ölümünün hukuksuz olduğu kaydedildi. Bu çelişkili ifadeler, uluslararası mekanizmaların işgalci rejimi korumak için nasıl şekillendirildiğini gösterdi.

Türkiye'nin açtığı davalar ve uluslararası sivil toplumun tepkileri dışında ciddi bir sonuç alınmadı. İsrail ne uluslararası mahkemelerde yargılandı ne de ekonomik ve siyasi yaptırımlarla karşılaştı. Böylece işlenen suçlar cezasız kaldı. Bu durum, işgalci rejimin Filistin halkına karşı sürdürdüğü abluka ve saldırıların önünü açtı. Mavi Marmara katliamı, yalnızca Gazze'ye insani yardım ulaştırmaya çalışan masum sivillere yönelik bir saldırı değil, aynı zamanda uluslararası hukukun ve adaletin nasıl çifte standartlarla yok sayıldığının bir göstergesi olarak tarihe geçti.

2011 SONRASI DENİZ GİRİŞİMLERİ

Rachel Corrie Sonrası Küçük Ölçekli Teşebbüsler

Mavi Marmara katliamının ardından uluslararası kamuoyunda büyük bir dalga oluştu. Ancak işgalci İsrail'in baskıları ve tehditleri, devletlerin çoğunu bu filolara destek vermekten alıkoymdu. Buna rağmen sivil toplum girişimleri sona ermedi. 2011 ve sonrasında farklı ülkelere küçük ölçekli tekneler, Gazze'ye insani yardım ulaştırmak amacıyla yola çıktı. Fakat bu gemilerin neredeyse tamamı uluslararası sularda durduruldu ve Aşdod Limanı'na çekildi. Aktivistler gözaltına alındı, çoğu sınır dışı edildi.

Madlen Gemisi Girişimi

Bu dönemde dikkat çeken girişimlerden biri Madlen Gemisi oldu. Avrupa'dan yola çıkan tekne, uluslararası aktivistleri ve insani yardım malzemelerini taşıyordu. Gazze'ye ulaşmayı hedefleyen Madlen, uluslararası sularda işgal donanmasının kuşatmasına maruz kaldı. Gemiye el konuldu, içindekiler gözaltına alındı ve dünya basınında ablukanın bir kez daha gündeme gelmesi sağlandı. Her ne kadar Gazze kıyılarına ulaşamasa da bu teşebbüs, işgalci İsrail'in hukuksuz ablukasını sürekli diri tutan girişimlerden biri olarak tarihe geçti.

Hanzala Gemisi Girişimi

Bir diğer sembolik girişim de Hanzala Gemisi oldu. Filistin direnişinin simgelerinden "Hanzala" ismini taşıyan bu tekne, Gazze ablukasını kırmak için uluslararası aktivistlerce hazırlandı. Hanzala da tıpkı Madlen gibi Gazze kıyılarına ulaşamadan işgalci güçler tarafından uluslararası sularda durduruldu. Aktivistler gözaltına alınarak sınır dışı edildi. Ancak geminin ismi, Filistin halkıyla dayanışmanın güçlü bir sembolüne dönüştü.

Sistematik Engellemeler ve Cezasızlık

2011 sonrası dönemde bu tür girişimlerin çoğu benzer akıbeti yaşadı. Küçük tekneler ya uluslararası sularda zorla durduruldu ya da limanlara çekildi. Bu süreç, işgalci rejimin deniz ablukasını her defasında ihlallerle sürdürdüğünü kanıtladı. Uluslararası hukuk mekanizmalarının ise yine sessiz kaldığı görüldü. Ne uluslararası mahkemeler ne de Batılı devletler, bu saldırılara karşı caydırıcı bir adım atmadı.

Uluslararası Dayanışma Ağının Genişlemesi

Her ne kadar girişimler fiilen engellense de "Madlen" ve "Hanzala" gibi gemiler, Gazze ablukasına karşı küresel bir bilincin oluşmasına katkı sundu. Latin Amerika'dan Asya'ya, Avrupa'dan Afrika'ya kadar birçok ülkeden aktivist, bu girişimlere katıldı ya da destek verdi. Bu durum, ablukanın artık sadece Filistinlilerin sorunu olmadığını, dünya vicdanını ilgilendiren küresel bir meseleye dönüştüğünü ortaya koydu.

2011 Sonrası Sürecin Abluka Üzerindeki Etkisi

2011 sonrası dönemde denizden Gazze'ye ulaşan hiçbir gemi olmadı. Ancak her girişim, ablukanın gündemde kalmasını sağladı. İsrail'in uluslararası sularda defalarca yaptığı müdahaleler, işlenen suçların sürekliliğini kanıtladı. Buna rağmen cezasızlık, işgalci rejimin elini güçlendirdi. Yine de bu teşebbüsler, Filistin halkına moral kaynağı olurken, küresel dayanışma hareketlerini diri tutan bir unsur olarak önemini korudu.

2025 "MARCH TO GAZA" HAREKETİ

Binlerce Aktivistin Yürüyüşü

2025 yılına gelindiğinde, dünyanın farklı ülkelerinden binlerce aktivist bu kez denizden değil kara yoluyla Gazze'ye ulaşmayı hedefledi. "March to Gaza" adı verilen bu girişim, sembolik bir yürüyüş hareketi olarak tasarlandı. Aktivistler, Mısır üzerinden Refah Sınır Kapısı'na ulaşarak Gazze'ye girmeyi planlıyordu. Katılımcılar arasında siyasetçiler, akademisyenler, gazeteciler, sivil toplum temsilcileri ve çok sayıda genç gönüllü yer

aldı. Amaç, ablukanın hukuksuzluğunu dünya kamuoyuna taşımak ve Gazze halkına doğrudan destek sunmaktı.

Mısır Hükümetinin Engellemeleri

Ancak Mısır hükümeti, bu yürüyüşe izin vermedi. Refah Sınır Kapısı'na yaklaşmaya çalışan aktivist grupları güvenlik güçleri tarafından ablukaya alındı. Birçok noktada polis müdahaleleri gerçekleşti, çok sayıda gösterici darp edildi. Onlarca kişi gözaltına alınırken bazıları sorgusuz şekilde sınır dışı edildi. Böylece, Gazze'ye kara yoluyla girmeyi amaçlayan bu büyük girişim daha sınır kapısına ulaşmadan engellenmiş oldu.

Saldırıları, Tutuklamalar ve Sınır Dışı Edilmeler

March to Gaza sürecinde yalnızca Mısır güvenlik güçlerinin sert müdahaleleri yaşanmadı. Aktivistler arasında yaralananlar oldu, gözaltına alınanlar günlerce haber alamadan tutuldu. Bazı ülkelerden gelen gönüllüler kendi konsolosluklarının bile yeterli destek vermediğini açıkladı. Mısır yönetimi, İsrail işgal rejiminin baskısıyla hareket ettiği yönündeki iddiaları reddetse de süreçteki sert müdahaleler bu iddiaları güçlendirdi.

Uluslararası Kamuoyuna Etkisi

Her ne kadar aktivistler Gazze'ye ulaşmasa da "March to Gaza" hareketi büyük yankı uyandırdı. Sosyal medyada milyonlarca paylaşım yapıldı, dünyanın dört bir yanında dayanışma gösterileri düzenlendi. Aktivistlerin engellenmesi, Gazze ablukasının yalnızca işgalci İsrail tarafından değil, bölgedeki bazı hükümetlerin politikalarıyla da desteklendiğini gözler önüne serdi. Bu durum, Filistin

halkının yaşadığı izolasyonu daha görünür hale getirdi.

March to Gaza'nın Önemi

Bu hareket, denizden yapılan girişimlerden farklı olarak kara yoluyla kitlesel bir dayanışma denemesiydi. Binlerce kişinin tek bir slogan etrafında birleşmesi, ablukanın küresel vicdanda hâlâ taze bir yara olduğunu kanıtladı. Aynı zamanda Mısır'ın engellemeleri, Filistin davasında bölgesel politikaların nasıl bir bariyer oluşturduğunu ortaya koydu. March to Gaza, engellenmiş olsa da Filistin halkı için moral, işgalci İsrail için ise uluslararası bir baskı unsuru haline geldi.

2025 SUMUD HAREKETİ

Sumud'un Ortaya Çıkışı

Gazze'ye yönelik ablukayı kırma çabaları yıllar boyunca farklı biçimlerde devam etti. 2025 yılına gelindiğinde ise uluslararası aktivistler yeni bir filo hazırlığı başlattı. "Sumud" adı verilen bu girişim, Arapçada "sebat, direnç ve kararlılık" anlamına gelen kelimeden ilham aldı. Hareketin amacı, işgalci İsrail'in Gazze'ye uyguladığı insanlık dışı ablukayı doğrudan delmek ve dünyaya güçlü bir mesaj göndermekti.

Filo Hazırlıkları

Farklı ülkelerden insan hakları savunucuları, sivil toplum kuruluşları ve gönüllüler, insani yardım malzemelerini taşıyan gemilerle denizden Gazze'ye ulaşmayı planladı. Filonun ana gemisi "Family" idi. Gemide uluslararası aktivistler, gazeteciler ve yardımlar bulunuyordu. Bu filo, önceki girişimlerden farklı olarak daha organize ve daha geniş katılımlı bir yapıya sahipti.

Tunus Açıklarında Saldırı

Hazırlıklar tamamlandıktan kısa bir süre sonra, geçtiğimiz günlerde ana gemi Tunus açıklarında bir İHA saldırısına hedef oldu. İşgalci İsrail'e ait insansız hava aracı "Family" gemisinin ön kısmını vurdu, çıkan yangın Tunuslu yetkililer tarafından söndürüldü. Al Jazeera muhabiri, saldırı sırasında gemide büyük panik yaşandığını ancak ölen ya da yaralanan olmadığını aktardı.

Vazgeçmeyen Kararlılık

Saldırı, filonun durmasına neden olmadı. Sumud Hareketi organizatörleri, "Bu saldırı bizi yıldırmayacak, Gazze'ye ulaşmak için yola devam edeceğiz" açıklamasını yaptı. Böylece Family'nin uğradığı saldırı, filonun geri çekilmesine değil, daha büyük bir kararlılıkla yoluna devam etmesine vesile oldu. Bu tavır, Sumud'un ismindeki "sebat" ve "direnc" kavramlarının somut bir yansımasına dönüştü.

Tepkiler ve Uluslararası Sessizlik

Saldırı uluslararası medyada gündem oldu, ancak hükümetlerden güçlü tepkiler gelmedi. Tunus yetkilileri olayı kınasa da küresel diplomasi cephesinde işgalci İsrail'e yönelik yaptırım uygulanmadı. Bu sessizlik, tıpkı Mavi Marmara saldırısından sonra olduğu gibi, işlenen suçların cezasız kalmaya devam ettiğini gösterdi.

Sumud'un Farklılığı ve Moral Etkisi

Sumud, yalnızca bir insani yardım filosu değil, aynı zamanda bir direniş sembolü oldu. "Vazgeçmiyoruz" mesajı, Filistin halkına moral verirken, uluslararası kamuoyuna da ablukanın unutulmadığını hatırlattı. Bu girişim, Gazze ablukasını kırma çabalarının bitmediğini ve yeni yöntemlerle devam edeceğini dünyaya ilan etti.

İŞGALCI İSRAİL'İN ULUSLARARASI HUKUKU HIÇE SAYAN DİĞER EYLEMLERİ

Bu dosyanın önceki bölümlerinde Gazze ablukasını kırmak amacıyla gerçekleştirilen gi-

rişimlerde işgalci İsrail'in uluslararası hukuku hiçe sayan saldırılarını aktardık. Ancak bu saldırılar yalnızca denizlerde ve kara sınırlarında kalmadı. İşgal rejimi, farklı coğrafyalarda da uluslararası hukuku çiğneyerek sivilleri, siyasi liderleri ve diplomatik süreçleri hedef aldı.

Doha'da Hamas Ofisine Suikast

Bugün, 9 Eylül 2025'te, Katar'ın başkenti Doha'da Hamas'ın siyasi ofisi hedef alındı. Patlamaların ardından dumanların yükseldiği görüldü. İsrail işgal güçleri, saldırının Hamas'ın üst düzey liderlerine yönelik olduğunu doğruladı. Bu saldırı, Doha'da süren ateşkes müzakerelerine doğrudan darbe niteliği taşıyor. Diplomasinin kalbine indirilen bu darbe, yalnızca Filistin direnişini değil, aynı zamanda arabuluculuk süreçlerini ve Katar'ın egemenliğini de hiçe sayan bir saldırganlık örneği oldu.

İran'da İsmail Haniyye Suikastı

Bundan önce, 31 Temmuz 2024'te, İran'ın başkenti Tahran'da Hamas liderlerinden İsmail Haniyye suikastla şehit edildi. Haniyye, İran devletinin koruması altındayken kaldığı misafirhanede hedef alındı. Başka bir ülkenin topraklarında işlenen bu saldırı, devlet egemenliğini açık şekilde ihlal eden bir cinayet olarak tarihe geçti. Uluslararası hukuk açısından, üçüncü bir devletin sınırları içinde siyasi bir lideri öldürmek, en ağır suçlardan biri kabul edilmektedir.

Sistemik Hukuksuzluk ve Cezasızlık

Gazze'deki deniz filolarına yönelik baskınlardan Doha'daki suikasta, İran'daki saldırıya kadar tüm bu örnekler, işgalci İsrail'in sınır tanımayan bir saldırganlık politikası izlediğini gösteriyor. Uluslararası sularda sivilleri öldürmek, diplomatik heyetleri hedef almak, yabancı devletlerin topraklarında siyasi liderlere suikast düzenlemek... Bunların her biri uluslararası hukukun en temel ilkelerini çiğniyor. Ancak ne uluslararası mahkemelerden bir sonuç çıkıyor ne de dünya devletlerinden caydırıcı yaptırımlar geliyor.

Cezasızlığın Güçlendirdiği Zulüm

İşgalci İsrail, Gazze'ye uyguladığı abluka ve sivillere yönelik saldırılarla sınırlı kalmayarak, bölge ülkelerinde de suç işlemeye devam ediyor. Doha'daki suikast girişimi ve Haniyye'ye yönelik saldırı, yalnızca Filistin'i değil, bütün bölgeyi istikrarsızlaştıran bir tehdittir. Cezasız kalan her saldırı, işgal rejiminin cesaretini artırıyor ve uluslararası hukukun bir "güçlünün hukuku"na indirgenmesine yol açıyor.

Bu tablo, sadece Gazze'nin değil, bütün İslam dünyasının karşı karşıya olduğu bir tehlikeyi işaret ediyor. Zulmün karşısında suskun kalmak, suçların daha da büyümesine yol açıyor. İşgalci İsrail'in uluslararası hukuku hiçe sayan eylemleri, tarihe yalnızca birer ihlal değil, aynı zamanda insanlığın adalet sınavında verdiği en kötü notlardan biri olarak geçiyor.

Aylan Bebek

Muğla, 2015

Gazze Bebek

Gazze, 2025

afrosya today

Orta Doğu İsrail'e Göre Yeniden Dizayn mı Ediliyor?

• 10 Eylül 2025

Gazze'de durmak bilmeyen saldırılar ve açlığın silaha dönüşmesi, Batı Şeria'nın kalbinin parçalanması, Lübnan'dan Yemen'e uzanan suikast zincirleri ve İran'a yönelen saldırılar... İşgalci İsrail güvenlik mi arıyor, yoksa Siyonizm'in nihai hedefi olan Arz-ı Mev'ud haritasına göre Orta Doğu yeniden dizayn mı ediliyor?

İşgalci İsrail'in son aylarda attığı adımlar, bölgede yalnızca "güvenlik" kaygısıyla açıklanamayacak kadar geniş ve derin bir tabloyu gözler önüne seriyor. Batı Şeria'da E-1 yerleşim planının hızlandırılması, Gazze'de sivililerin açlığa terk edilmesi ve işgal planı, Lübnan ve Suriye'de suikast ve hava saldırıları, Yemen'de hükümet yetkililerinin hedef alınması ve İran'ın stratejik noktalarına yönelik operasyonlar... Tüm bu başlıklar yan yana getirildiğinde, bölgede sınırların ve dengelerin Siyonizm'in hedeflerine göre yeniden dizayn edildiği görülüyor.

BATI ŞERIA: E-1 YERLEŞİM BİRİMİ İLE KOPARILAN DAMAR

İşgalci İsrail'in Kudüs ile Ma'ale Adumim arasında kalan E-1 yerleşim projesi, Batı Şeria'nın kuzey ve güneyini birbirinden koparmayı hedefliyor. Bu adım, Kudüs'ün doğusunu izole ederek iki devletli çözümü fiilen imkânsız hale getiriyor. Onlarca köy, binlerce Filistinli için zorla göç anlamına gelen bu hamle, aslında Filistin devletini toprağa gömme planının bir parçası.

Filistin Yönetimi lideri Mahmud Abbas, sık sık uluslararası platformlarda işgali kınasa da, İsrail'le güvenlik koordinasyonunu sürdürerek işgale çanak tutmaya devam ediyor. Halk sokaklarda direnirken, Abbas yönetimi Batı Şeria'da polis gücünü İsrail'in çıkarlarına uygun biçimde kullanıyor. Bu da Filistinliler arasında Abbas'a karşı büyük bir öfke ve "iki yüzlülük" suçlamasına yol açıyor.

Tarihsel arka planda ise Kudüs'ün 1967'deki işgalinden bu yana süregelen bir gerçek var: İşgalci İsrail, kenti "ebedi başkent" ilan ederek uluslararası hukuku çiğnedi. Bugün Mescid-i Aksa'ya yönelik saldırılar ve baskınlar bu işgalin sürekliliğini kanıtlar nitelikte. Her Ramazan ayında artan provokasyonlar, yalnızca Kudüs'ün statüsünü değil, tüm Müslüman dünyasının kalbini hedef almaya devam ediyor.

GAZZE: SOYKIRIM 700 GÜNDÜR SÜRÜYOR!

Gazze’de kuşatma ve saldırılar 700 günü geride bıraktı. Bu süre zarfında Gazze Şeridi tam anlamıyla bir açık hava hapisanesine dönüştürüldü. Resmî verilere göre şehit sayısı 64 bini aşmış durumda. Yüz binlerce yaralı, milyonlarca evsiz sivil, yıkılmış şehirler ve yok olmuş altyapı...

Gazze’de açlık, artık sadece bir insani kriz değil, işgalci İsrail’in bilinçli bir savaş yöntemi haline gelmiş durumda. BM raporları Gazze’de kıtlığın resmen başladığını kayda geçiriyor. Hastanelerde çocuklar yetersiz beslenmeden hayatını kaybediyor, suya erişim imkânsız hale geliyor. Üstelik tüm bunlar, işgalci İsrail ordusunun Gazze’yi topyekûn işgal etmeye dönük askeri operasyonlarıyla aynı anda yürütülüyor.

ABD’NİN KOŞULSUZ SİYONİZM DESTEĞİ

ABD yönetimi, eylül ayında New York’ta yapılacak 80. Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kuruluna katılmak üzere ABD’ye gelecek Filistinli yetkililerin vizelerini iptal etti.

Alınan karar yalnızca diplomatik bir engel değil; aslında uzun yıllardır süren bir stratejinin güncel yansıması. Trump döneminde Kudüs’ü İsrail’in başkenti olarak tanıyan Washington, bu çizgiyi Biden döneminde de terk etmedi. Trump’ın tekrar seçilmesiyle başlayan süreçte ise bunun değişmediği ve İsrail’e koşulsuz desteğin sürdürüldüğü görüldü.

ABD, tarih boyunca işgalci İsrail’in yanında durarak Siyonizm’in en büyük destekçisi oldu. Askerî yardımlar, veto edilen BM kararları, Arap ülkeleriyle yapılan normalleşme anlaşmalarının perde arkasında Washington’un baskısı var. Bugün de vize engeliyle başlayan baskı, aslında gittikçe yükselmeye devam eden Filistin’in sesini, batı ülkelerinde tamamen kısımaya yönelik bir siyasetin parçası.

LÜBNAN: SUİKAST ZİNCİRLERİ VE BARIŞ GÜCÜ SONRASI DENKLEM

Lübnan, işgalci İsrail’in “gölge savaşı”nın en sert hissedildiği cephelerden biri. Son aylarda Hizbullah Genel Sekreteri Hasan Nasrallah, Beyrut’ta düzenlenen bir suikastla hayatını kaybetti. Bu olay, bölgedeki dengeleri derinden sarsarken, İsrail’in yıllardır yürüttüğü hedefli suikast politikasının devamı niteliğinde oldu. Daha önce de Hizbullah liderlerinden Abbas Musavi 1992’de, İmad Muğniye ise 2008’de İsrail saldırılarında hayatını kaybetmişti.

Düzenli saldırı ve suikastların gölgesinde Birleşmiş Milletler, tüm bölgeyi ilgilendiren kritik bir karar aldı. UNIFIL Barış Gücü’nün kademelisi olarak Lübnan’dan çekilmesine karar verdi. Güney Lübnan’daki bu gelişme, sınır hattında askeri ve siyasi dengelerin değişeceğine işaret ediyor. Lübnan halkı ise yıllardır devam eden ekonomik krizle birlikte İsrail’in saldırıları ve suikastlarının yarattığı baskı altında yaşam mücadelesi veriyor.

SURİYE: GOLAN'DAN ŞAM'A UZANAN İŞGAL HATTI

1967 Altı Gün Savaşı'ndan bu yana işgal altında tutulan Golan Tepeleri, İsrail için hem stratejik hem de ideolojik bir hedef olmaya devam ediyor. Bu bölge, hem su kaynakları hem de askeri üstünlük sağlaması nedeniyle işgalci İsrail'in vazgeçemediği bir koz olarak görülüyor. 1981'de Golan'ı tek taraflı olarak "ilhak" eden İsrail, Birleşmiş Milletler kararlarına rağmen bölgedeki varlığını sürekli genişletiyor.

Son dönemde Golan'daki Yahudi yerleşimlerini büyütme planları hız kazandı. İsrail hükümeti, yeni konut projeleriyle Golan'daki demografiyi değiştirmeyi hedeflerken, Suriye'nin güneyinde ise "Dürzileri himaye" bahanesiyle yapılan saldırı ve operasyonları sürdürüyor.

Sadece Golan değil, Suriye'nin iç bölgeleri de İsrail saldırılarının hedefinde. Şam'da Başkanlık Sarayı ve Genelkurmay Karargâhı çevresine kadar uzanan hava saldırıları, sivillerin de hayatını kaybetmesine yol açtı. İsrail savaş uçaklarının Kuneytra ve Palmira çevresindeki üsleri vurması, işgalin artık sadece sınır hattıyla sınırlı olmadığını gösteriyor.

İsrail basınında yer alan haberlere göre, bu operasyonların bazıları Türkiye'ye karşı yürütülen faaliyetler olarak lanse ediliyor. Palmira Üssü ve Suriye'nin güney kırsalındaki saldırıların bu gerekçeyle yapıldığı iddiası, İsrail'in bölgesel çatışmaları manipüle ederek kendi saldırılarını örtme girişimlerini gözler önüne seriyor.

Suriye, iç savaşın getirdiği yıkım ve parçalanmışlığın ardından yeni geçiş hükümetiyle toparlanmaya çalışırken, işgalci İsrail bu zayıflığı fırsata çevirerek kalıcı hâkimiyet arayışını sürdürüyor. Golan'daki yasa dışı yerleşimlerin artırılması, Şam'a uzanan saldırılar ve "terörle mücadele" söylemi altında gerçekleştirilen operasyonlar, Suriye'deki işgalin daha da derinleştiğini ortaya koyuyor.

YEMEN: KIZILDENİZ HATTINDA GERİLİM SÜRÜYOR

Yemen, uzun süredir işgalci İsrail'in yeni hedefi haline gelmiş durumda. San'a'da hükümet binalarına yapılan saldırılar, Husi liderlere düzenlenen suikastlar ve sürekli hava operasyonları ise bunun göstergesi.

Ancak bu çatışma sadece Yemen topraklarıyla sınırlı değil. Kızıldeniz hattı, küresel ticaret için kritik bir damar. Husilerin İsrail gemilerine saldırıları ve karşılığında İsrail'in Yemen şehirlerini vurması, bölgeyi adeta bir "karşılıklı saldırı sarmalı"na sürüklüyor.

İRAN: "12 GÜN SAVAŞI" VE SUİKASTLAR

İran ile İsrail arasındaki gerilim, Haziran ayında patlak veren "12 Gün Savaşı" ile zirveye ulaştı. İsrail ve ABD'nin koordineli saldırıları, İran'ın Natanz, Fordow ve İsfahan'daki nükleer tesislerini hedef aldı. Bu saldırılarda onlarca asker ve sivil hayatını kaybetti, ülkenin nükleer programı ciddi darbe aldı.

Bu savaşın öncesinde İran Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi, Azerbaycan ziyareti dönüşü şüpheli bir helikopter kazasında hayatını kaybetmişti. Ardından ise Hamas lideri İsmail Haniyye Tahran'da suikastla şehit edilmişti. Bununla birlikte, İran içindeki güvenlik zafırlarını da derinleştiren gelişmeler yaşandı. Yerel kaynaklara göre, ülke içinde mukim MOSSAD ajanlarının stratejik noktalara İHA saldırıları düzenlediği ortaya çıktı. Bu saldırılar, yalnızca askeri tesisleri değil, aynı zamanda kritik altyapı ve güvenlik noktalarını da hedef aldı.

Bu olayların her biri, İran'ı içeriden zayıflatma ve bölgesel hiçbir direnişle karşılaşmama hamlelerinin parçası olarak görüldü. Bugün uzmanlar, Eylül ayı sonunda yeni bir saldırı ya da suikast ihtimalinin masada olduğunu söylüyor.

DOHA'DA HAMAS MÜZAKERE HEYETİNE SALDIRI

9 Eylül 2025'te, Katar'ın başkenti Doha'da Hamas'ın siyasi ofisi hedef alındı. Patlamaların ardından dumanların yükseldiği görüldü.

İsrail işgal güçleri, saldırının Hamas'ın üst düzey liderlerine yönelik olduğunu doğruladı. Bu saldırı, Doha'da süren ateşkes müzakerelerine doğrudan darbe niteliği taşıyordu. Diplomasi kalbine indirilen bu darbe, yalnızca Filistin direnişini değil, aynı zamanda arabuluculuk süreçlerini ve Katar'ın egemenliğini de hiçe sayan bir saldırganlık örneği oldu.

Katar Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Muhammed bin Abdurrahman Al Sani, İsrail'in Katar'ın başkenti Doha'daki Hamas müzakere heyetine yönelik saldırısını "kendisini bölgenin kabadayısı olarak gören İsrail'in devlet terörü olarak" nitelendirerek, "saldırıya yanıt verme hakkını saklı tuttuklarını" vurguladı.

Al Sani, basın mensuplarına yaptığı açıklamada, "Katar'ın egemenliğinin ihlal edilmesine müsamaha göstermeyeceğini ve bu açık saldırıya yanıt verme hakkını saklı tuttuğunu vurguluyoruz" dedi.

Katar Dışişleri Bakanı, "İsrail, Doha'ya yönelik alçakça bir saldırı gerçekleştirmiştir ve bu ancak bir devlet terörü olarak ifade edilebilir. Saldırı, Hamas liderliğinin Gazze müzakerelerine ilişkin toplantısı sırasında gerçekleşti. Bugün yaşananlar devlet terörüdür, bölgesel güvenlik ve istikrarı bozma girişimidir." şeklinde konuştu.

"NETANYAHU ORTA DOĞU'YU ŞEKİLLENDİRECEĞİM DERKEN KÖRFEZ'İ DE Mİ KASTEDİYORDU?"

Al Sani, saldırı olduğu sırada Gazze'de ateşkes müzakerelerinin ABD'nin talebi üzerine sürdürüğüne dikkati çekerek, "İsrail, barış için her fırsatı sabote ediyor." şeklinde konuştu.

İsrail saldırısına karşı hukuki işlem başlatılması için bir ekibin oluşturulduğunu aktaran Al Sani, "Bugün yaşananlar, devlet terörü ve bölgesel güvenlik ve istikrarı bozma girişimidir." şeklinde konuştu.

Al Sani, İsrail saldırısının "bölgede haydut bir aktörün ve siyasi kaosun olduğu mesajı" verdiğini belirterek, "(İsrail Başbakanı Binyamin) Netanyahu bölgeyi telafisi mümkün olmayan bir noktaya sürüklüyor." dedi.

Katar Başbakanı, Netanyahu'nun Orta Doğu'yu yeniden şekillendireceği yönündeki açıklamasını hatırlatarak, saldırının, Körfez bölgesini de yeniden şekillendirme yönünde bir adım olup olmadığını sorguladı.

Katar Başbakanı ve Dışişleri Bakanı, "İsrail'in yaptıkları göz ardı edilmemeli ve buna karşı her türlü tedbir alınmalıdır." dedi.

"ABD, SALDIRIDAN 10 DAKİKA SONRA BİZE BİLGİ VERDİ"

Netanyahu'nun barbarlığına ortak bir şekilde cevap verilmesi gerektiğini söyleyen Al Sani, "ABD tarafı saldırıdan 10 dakika sonra bize bilgi verdi." ifadesini kullandı.

İsrail'in radarda tespit edilemeyen silahlar kullandığını belirten Al Sani, "İsrail saldırısı haince bir eylemdi ve gerçekleşmeden önce bilinmiyordu." diye konuştu.

Gazze'de ateşkes sağlanması için yapılan müzakerelerin başarılı olması için her türlü çabayı gösterdiklerini söyleyen Al Sani, "İsrail saldırısı nedeniyle şu anda ateşkes anlaşmasıyla ilgili bir görüşme yapılmıyor." şeklinde konuştu.

Al Sani, ABD Başkanı Donald Trump'ın saldırının ardından Katar Emiri Şeyh Temim'i arayarak saldırıyla ilgili İsrail ile önceden bir koordinasyonun olmadığını söylediğini aktardı.

"Tarih bu olayı kaydedecek." diyen Al Sani, uluslararası kanunların saldırıyı dikkate alması gerektiğini vurguladı.

Katar Başbakanı ve Dışişleri Bakanı, Orta Doğu'da istikrarın savaşlar değil diplomasi yoluyla sağlanacağını altını çizdi.

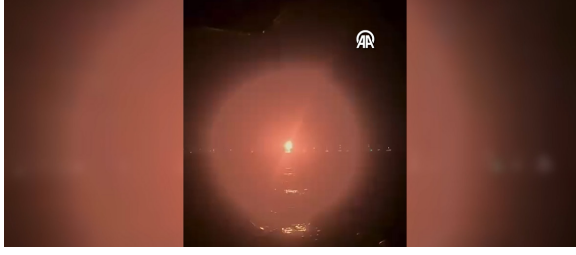
GÜVENLİK PERDESİ ALTINDA SİYONİST EMELLER

Tüm bu tablo tek bir soruya işaret ediyor: İşgalci İsrail gerçekten güvenlik mi arıyor, yoksa Siyonizm'in nihai hedeflerini mi adım adım hayata geçiriyor?

Batı Şeria'da E-1 ile damarları koparılan coğrafya, Gazze'de 700 günden fazladır açlıkla ve bombalarla yok edilen bir halk, Lübnan'da suikast zincirleri, Suriye'de Golan'dan Şam'a uzanan işgal hattı, Doha'da yapılan suikast girişimi, Yemen'de Kızıldeniz'i kontrol altına alma çabası ve İran'da nükleer programı çöktürmeye dönük saldırılar...

Tüm bu başlıklar bir araya geldiğinde, güvenlik perdesi altında yürütülen ideolojik bir mekân mühendisliği görülüyor. ABD'nin açık desteği, Batı'nın sessizliği, uluslararası kurumların işlevsizliği ve güçlü Yahudi lobilerinin etkisi, bu sürecin en büyük destekçileri.

Orta Doğu, harita ve sınırların yeniden çizildiği, halkların zorla göç ettirildiği, kutsal mekânların hedef alındığı, kısacası Siyonizm'in Arz-ı Mev'ud hayallerine göre dizayn edilmeye çalışıldığı bir dönemin içinden geçiyor.

Sumud Filosuna İHA saldırısı! İsrail tehdit etmişti

● 24 Eylül 2025

İsrail ablukasını kırmak için Gazze'ye hareket eden Sumud Filosu'na İsrail tarafından dronlu saldırı düzenlendi.

Trump'ın İslam Ülkeleri ile "Gazze" Zirvesinde Neler Konuşuldu?

● 24 Eylül 2025

ABD Başkanı Trump, BM Genel Kurulu kapsamında düzenlenen zirvede Arap ve İslam liderleriyle bir araya geldi.

Esad Zülmünün Kalıntıları Ortaya Çıkıyor: Yeraltı Hapishanesi Bulundu

● 24 Eylül 2025

Suriye İç Güvenlik Güçleri, Ebu Hakfa köyü yakınlarında bir yeraltı hapishanesi keşfetti. Bölgede soruşturma başlatıldı.

İspanya Sumud Filosu'na Askeri Gemi Gönderiyor

● 25 Eylül 2025

İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, Gazze'ye doğru yolda olan Küresel Sumud Filosu'nu korumak üzere ülkesinin Cartagena Limanı'ndan yarın bir askeri geminin yola çıkacağını duyurdu.

Sarkozy'a Hapis Şoku: Kaddafi'den Aldığı Paralar Başına Bela Oldu

● 26 Eylül 2025

Fransa'nın eski Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin Libya eski lideri Muammer Kaddafi'den aldığı yasa dışı fonlar sebebiyle yargılandığı bildirildi. Sarkozy'nin dava sonucu hapis yatacağı aktarıldı.

İşgal Ordusu 66 Bin Gazzeliyi Şehit Etti

● 30 Eylül 2025

İşgalci İsrail ordusunun 7 Ekim 2023'ten bu yana Gazze Şeridi'ne düzenlediği saldırılarda yaşamını yitirenlerin sayısı son 24 saatte 42 artarak, 66 bin 97'ye yükseldi.

11 Eylül ve 20 Yıllık İşgal

• 11 Eylül 2025

11 Eylül saldırılarının üzerinden 24 yıl geçti. 2001'deki saldırıların ardından Amerika'nın Ortadoğu'ya müdahalesiyle başlayan işgal süreci günümüze kadar uzandı. Amerika, önce Afganistan'ı ardından Irak'ı "terörle mücadele" bahanesiyle işgal etti. On binlerce Müslüman katledilirken, milyonlarca da göç etmek zorunda kaldı. O günden bugüne ise kaybeden hep Müslümanlar oldu. Ancak "imparatorluklar mezarlığı" olarak bilinen Afganistan, yeniden evlatlarının eline geçerek işgalci güçleri ülkesinden kovmayı başardı.

11 EYLÜL'DE NELER YAŞANDI?

El Kaide tarafından üstlenilen 11 Eylül saldırılarında, toplam 19 kişi tarafından aşağı yukarı aynı saatlerde kalkış yapan dört yolcu uçağı kaçırıldı.

Bu uçaklardan ilki Boston-Los Angeles uçuşunu gerçekleştiren American Airlines'ın 11 numaralı seferini yapıyordu. Bu uçak, kalkıştan kısa bir süre sonra rotasını New York'a çevirerek şehrin güneyindeki Dünya Ticaret Merkezi'nin kuzey kulesine çarptı. İkinci uçak da yine Boston'dan kalkıp Los Angeles'e giden United Airlines'ın 175 numaralı sefer sayılı uçuşuydu. Bu uçak da ilkinden 17 dakika sonra Dünya Ticaret Merkezi'nin güney kulesine çarptı.

Uçakların çarpmasının ardından kulelerde yangın çıktı ve yaklaşık iki saat sonra her iki kule de geride 1,8 milyon ton enkaz bırakarak yıkıldı.

İkinci uçağın da kuleye çarpmasından kısa bir süre sonra açıklama yapan dönemin ABD Başkanı George W. Bush, olayı "terör saldırısı" olarak nitelendirdi.

Bu açıklamadan birkaç dakika sonra American Airlines'ın Washington-Los Angeles seferini yapan 77 sefer sayılı uçuşunu gerçekleştiren yolcu uçağı ABD Savunma Bakanlığı'nın (Pentagon) batı tarafına girdi.

Kaçırılan dördüncü uçak da San Francisco'ya gitmek üzere New Jersey'den kalkan United Airlines'ın 93 sefer sayılı uçuşu oldu. Bu uçak kalkıştan kısa bir süre sonra Pennsylvania eyaletinde boş bir araziye düştü.

Uçağın içindeki yolcuların diğer saldırılardan haberdar oldukları için saldırganları durdurmaya çalıştığı sırada çıkan arbede nedeniyle düştüğü öne sürüldü. Ancak uçağın diğer saldırıların ardından ABD Hava Kuvvetleri'ne ait jetler tarafından vurularak düşürüldüğü de daha sonra ortaya atılan iddialar arasında yer aldı.

11 Eylül saldırılarını planladıkları iddiasıyla uzun zamandır Guantanamo'daki cezaevinde tutulan ve ABD'de yargılanan Halid Şeyh Muhammed ve Remzi bin el-Şibh verdikleri ifadede, son uçağın hedefinin ABD Kongre binasını olduğunu söyledi.

AFGANİSTAN VE IRAK İŞGAL EDİLDİ, MÜSLÜMANLARA SALDIRILAR ARTTI

ABD, önce Afganistan'ı, daha sonra da Irak'ı "terörle mücadele" bahanesiyle işgal etti.

ABD'de milliyetçilik yükselişe geçerken, FBI'nın 2014 yılında açıkladığı bir rapora göre 2001'e kıyasla nefret suçlarında bir düşüş görülse de Müslümanlara karşı işlenen suçlarda bir artış oldu.

Düşünce kuruluşu PEW'un 2017 yılında yayımladığı raporda da 11 Eylül saldırılarının ardından geçen 15 yıl içerisinde Müslümanlara yönelik saldırıların yüzde 50 oranında arttığı belirtildi.

11 EYLÜL'E 'TERÖR' ADI VERİLDİ; SALDIRI SONRASI DÜNYA 'TERÖR YUMAĞINA' ÇEVİRİLDİ

Bin Ladin sonrası El Kaide'den IŞİD ve El Nusra gibi bağlantılı örgütler ortaya çıktı. Bu örgütlerin saldırıları sadece Ortadoğu ile sınırlı kalmadı, Avrupa'daki istikrarsızlık ve saldırılarda bu örgütlere yıkıldı. Yine aynı şekilde Afrika'da Boko Haram El Şebab gibi örgütler Nijerya ve Somali gibi Müslüman ülkelerde başgösterdi. Bu örgütler, yerel örgütleri tetikledi. Yemen'de Husilerle, Irak'ta ise Haşdi Şabi ile savaşlara girildi.

11 Eylül sonrası, Afganistan'da ağır kayıplar veren ABD bu durumun da önüne geçmeye çalışırken dahil olduğu ülkelerdeki savaşlara artık yerel örgütler aracılığıyla yön verebiliyor.

AMERİKA MÜSLÜMAN ÜLKELERİN GÜVENLİK GÜCÜ HALİNE GELDİ!

ABD, 11 Eylül 2001 sonrası sırasıyla Bush, Barack Obama ve Donald Trump ve Joe Biden olmak üzere dört başkan gördü. Bush döneminde bir söylem geliştirildi: 'terör tehdidi' ve bu söylem kısa sürede yerini önce 'radikal İslamcı terör' ve hemen akabinde

'İslamcı teröre' bıraktı. Bu başkanlar da 11 Eylül'den bugüne kadar devam eden "teröre karşı savaş" taahhüdüne öncelik verdi. Seçim kampanyalarında artık hangi İslam ülkesinin 'terör' haline getirilip hedef tahtasına konulacağı yarışına girildi.

11 Eylül saldırılarının ekranlara taşınan vahametiyle dünya 'terör' olgusuna ikna edildi. ABD başta olmak üzere tüm dünyanın "terör alarmı" zemini oldu. Havaalanlarında, ülke sınırlarında, bina girişlerinde güvenlik önlemleri artırıldı. ABD göçmen politikasını değiştirdi ve sınır dışı etme oranı hızla yükseldi. Tamamına yakını Müslümanlardan oluşan sınır dışı hamlesine zamanla İslam ülkelerinden ABD'ye girişlerde zorlaştırıldı.

Ancak aksi bir durum yaşanmaya başladı. ABD artık Afganistan'a, Pakistan'a, Irak'a, Suriye'ye, Katar'a Bahreyn'e Libya'ya ve daha birçok Müslüman ülkesine asker yerleştirdi. Bazı ülkelere hala bitmeyen ağır savaşlar yaşatıldı. Milyonlarca insan katledildi. Ülkeler istikrarsızlığa sürüklendi. Yumuşak lokma haline getirilen ülkelerde güvenlik ABD askeri unsurlarına kaldı. Ya da aylarca eğitim verdiği ve yerel işbirliği yaptığı güvenlik güçlerine.

ABD İslam ülkelerini işgal ederken yalnız da değildi. Avrupa Birliği, Uzak Asya ülkeleri başta olmak üzere Müslüman ülkelerde ortaya konulan bu 'terör' olgusuna ikna edilmişti. Herhangi bir ülkeye yönelik saldırıda 'Koalisyonlar' kuruldu, ABD işgali meşru zemine taşınmaya çalışıldı. Amerikan askerinin girdiği yeraltı cennetleri, açlık, kıtlık, istikrarsızlık, iç savaş, kan ve gözyaşıyla anılır hale geldi.

Dünya genelinde terör korkusu altında ırkçılık arttı. İslam karşıtlığı bir reel politika haline getirildi.

20 YILDA 37 MİLYON KİŞİ YERİNDEN EDİLDİ

Brown Üniversitesi'nin Savaş Maliyetleri projesi kapsamında hazırladığı bir rapora göre, ABD'nin başlattığı veya katıldığı en şiddetli sekiz savaş nedeniyle 2001 yılından 2021 yılına kadar en az 37 milyon kişi evlerini terk etmek zorunda kaldı.

Yayınlanan raporda açıklanan sayı, II. Dünya Savaşı dışında 20. yüzyıldan bu yana herhangi bir savaş veya felaket nedeniyle yerinden edilenleri geride bırakıyor ve neredeyse Kanada nüfusu kadar büyük bir çoğunluğa ulaşıyor. "Mülteci Yaratmak: ABD'nin 11 Eylül Sonrası Savaşlarının Neden Olduğu Yerinden Olma." Başlığıyla yayınlanan rapora göre, uluslararası sınırlarda mülteci ve sığınmacı olarak yerinden edilen 8 milyon insan ve ülkelerinin diğer bölgelerine göç eden 29 milyon insan yer alıyor.

Mültecilerin çoğu Afganistan, Irak, Pakistan, Yemen, Somali, Filipinler, Libya ve Suriye'de yerlerinden edildi.

Ayrıca Afganistan'da yaşanan son gelişmeler sonrasında yeniden birçok Afgan ülkesinden çıktı ve mülteci konumuna düştü. Milyonlarca insanın sürekli göç ettiği İslam coğrafyasında mülteci krizi kalıtsal bir sorun haline geldi.

USAME BİN LADİN VE AFGANİSTAN SAVAŞI

11 Eylül saldırılarının kuşkusuz en önemli sonuçlarından biri "terörle mücadele başlatan" ABD'nin Afganistan'a açtığı savaş oldu.

Saldırlardan kısa bir süre sonra Bush, Afgan Taliban örgütünden saldırıların arkasındaki beyni, El Kaide Lideri Usame Bin Ladin'i teslim etmesini istedi.

Afganistan'da bugün hala devam eden savaş, Taliban'ın Ladin'den vazgeçmemesi ve "misafir" olduğu gerekçesiyle iade etmemesi sonrası başladı.

ABD 7 Ekim 2001'de Afganistan'daki Taliban'a ve Usame Bin Ladin'in ağını yok etmeye yönelik Kuzey İttifakı destekli bir operasyon başlatarak Afganistan'ı bombalamaya başladı. Binlerce insan katledildi. İstikrarsızlığa sürüklenen ülkede hala savaş ederken Amerika'da yüzlerce askerini kaybetti. Engin Afgan sağları, Amerika'ya bataklık oldu.

Öte yandan El Kaide'nin kurucusu ve lideri Usame Bin Ladin'in, savaşın başlamasından tam 10 yıl sonra, 2 Mayıs 2011 tarihinde ABD kuvvetlerinin düzenlediği bir hareket ile gizlendiği Pakistan'ın Abbotabad kentine düzenlenen operasyonla yakalandığı ve daha sonra öldürüldüğü bildirildi.

El Kaide'nin liderliğini bugün Ladin'in yardımcılarından biri olan Eyman El Zevahiri sürdürüyor.

Lideri Usame Bin Ladin'in öldürülmesi sonrası El Kaide'nin nispeten eski gücünü kaybettiği düşünülüyor. Ancak El Kaide örgütü hala varlığını sürdürüyor ve zaman zaman saldırılarına devam ediyor.

ABD, "terörizmle mücadele" gerekçesiyle girdiği Afganistan'dan henüz çıkmış değil.

8 Eylül 2019'da Taliban, ABD Başkanı Trump'ın barış görüşmelerini durdurduğunu duyurduğu açıklamasına tehditle karşılık verdi.

Barış süreci kapsamında ABD'nin 'prensipte anlaşılması' durumunda yıl sonuna kadar 14 bin askerinden 5 binini çekmesi, gelecek 16 ay içerisinde de kademeli olarak ABD askerlerinin büyük kısmının çekilmesini öngörüyordu.

Taliban ise buna karşılık olarak El Kaide ile tamamen bağını koparacak, Afganistan topraklarının silahlı gruplarca ABD ve müttefiklerine karşı kullanılmasını engelleyecek ve Afgan hükümetiyle masaya oturacaktı. Bu şu demekti; Afganistan'da sahada bozguna uğrayan ABD istediğini almak için bu işi masada bitirmek istiyordu. Trump'ın son Amerikan seçimlerinde kaybetmesi ile beraber ülkenin başına gelen Joe Biden ise Afganistan'dan askerlerini çekeceğinin sinyalini o günden verdi. Taliban ise yabancı askerlere ülkeden çıkış için ek süre verilmeyeceğini açıklamıştı. Nitekim Amerika kaçtı, Taliban işgal topraklarını geri kazandı.

AMERİKA AFGANİSTAN'İ TERK ETTİ, TALİBAN ZAFER KAZANDI

11 Eylül'ün getirdiği 20 yıllık işgalin ardından Amerika'nın başını çektiği askeri güçler Afganistan'dan ayrılmaya başladı ve Batılı ülkeler vatandaşlarını tahliye etmek için çaba içine girdi. Tüm bunlar olurken Taliban, Kabil'deki başkanlık sarayının kontrolünü ele geçirmesinin ardından Afganistan'daki savaşın bittiğini ilan etti.

Taliban Sözcüsü Zabihullah Mücahid, Afganistan'daki son Amerikan askerlerinin de çekilmesinin ardından, ABD ve müttefiklerine karşı zafer kazandıklarını söyledi.

Zabihullah Mücahid, Kabil Uluslararası Hamid Karzai Havalimanı'nın kontrolünün Taliban'a geçmesi sonrası yaptığı açıklamada, "Bu zafer tüm Afganlarındır" dedi.

Mücahid ayrıca yaşananların tüm işgalciler için ders niteliğinde olduğunu belirtti.

TALİBAN YENİ HÜKÜMETİ AÇIKLADI AFGANİSTAN "İSLAM EMİRLİĞİ" İLAN EDİLDİ

Taliban, iktidarı ele geçirdiği Afganistan'ın yeni hükümetini açıkladı ve ülkenin "İslam Emirliği" olduğunu ilan etti. Hükümetin başına Molla Muhammed Hasan Akhund atandı. Molla Akhund, Taliban'ın karar alma organı olan Rehberi Şurası'nın uzun zamandır başkanlığı yapıyor.

Taliban Sözcüsü Zabihullah Mücahid, bugün düzenlediği basın toplantısında "Halkımızın haftalardır yeni hükümeti beklediğini biliyorduk" dedi ve bu hükümetin geçici olacağını vurguladı.

TALİBAN DÖNEMİNDE EKONOMİDE BÜYÜME VE İSTİKRAR

Afganistan, İslam Emirliği yönetimi altında ekonomik alanda dikkat çekici bir istikrar yakaladı. Gümrük gelirleri, 2020 öncesine göre yüzde 40'tan fazla artış göstererek devletin en önemli gelir kaynaklarından biri hâline geldi. Bu artış, sınır ticaretinin denetim altına alınması ve rüşvetle mücadelenin başarılı olmasıyla ilişkilendiriliyor.

Tarım sektöründe sulama projeleri ve modern ekipman kullanımı teşvik edildi. Helmand'da yeni açılan sulama kanalları sayesinde pamuk ve buğday üretimi önceki yıllara kıyasla yüzde 25 oranında arttı.

Yerel pazar fiyatlarının dengelenmesi, köylülerin hem gelirlerini artırdı hem de şehirlerde gıda fiyatlarının istikrara kavuşmasını sağladı.

Madencilikte, Çin ile imzalanan büyük ölçekli anlaşmalar dikkati çekiyor. Amu Darya havzasında yürütülen petrol çıkarma projesi kapsamında Çinli bir şirketin 25 yıllık süre için 540 milyon dolarlık yatırım taahhüdünde bulunması, bu alandaki en büyük adım oldu. Ayrıca Logar'daki Aynak bakır madeni ve lityum rezervleri üzerinde yeni projeler geliştiriliyor. Kömür, bakır ve lityum ihracatı; devlet için düzenli gelir kapısı hâline geldi.

Bu süreç, Afganistan'ın dış yardıma bağımlılığını azaltarak kendi kaynaklarıyla kalkınma yolunda ilerlemesine zemin hazırlıyor. Halk da pazarlardaki fiyat istikrarı, güvenli ticaret ortamı ve iş imkanlarının artışıyla bu iyileşmeyi doğrudan hissediyor.

GÜVENLİĞİN TESİSİ SAĞLANDI

İslam Emirliği, ülke genelinde daha önce tecrübe edilmemiş bir düzeyde güvenliği sağladığına özellikle vurgu yapıyor. Yol güvenliği ve şehirler arası ulaşımda alınan önlemler sayesinde, daha önce sık görülen yol kenarı saldırıları ciddi oranda azaldı.

AFGAN PARA BİRİMİ DÖRT YILDA %21 DEĞER KAZANDI

Afganistan Merkez Bankası, yerel para birimi Afgani'nin, Afganistan'ın özgürlüğü sonrası özellikle ABD Doları karşısında son dört yılda yaklaşık yüzde 21 değer kazandığını açıkladı. Uygun para politikaları, döviz piyasasında kontrol ve uluslararası bankacılık ilişkilerindeki gelişmeler başarıda etkili oldu.

6 AYDA 24 BİNDEN FAZLA BAĞIMLI TEDAVİ EDİLDİ

Afganistan İslam Emirliği Sağlık Bakanlığı, son altı ayda 42 binden fazla kişinin uyuşturucu bağımlılığı tedavisinden geçtiğini duyurdu. Bağımlılık tedavisinde kaydedilen ilerleme, ülkenin uyuşturucu ekim alanlarında sağlanan dramatik düşüşle birleşerek dikkat çekiyor.

İsrail'in Doha Saldırısı: Sınır Tanımayan Yeni Doktrin

• 15 Eylül 2025

Soykırımcı İsrail'in Katar'ın başkenti Doha'ya yönelik hava saldırısı, ateşkes müzakerelerinin sürdüğü bir dönemde gerçekleşerek uluslararası hukuku hiçe sayan ve bölgesel düzeni yeniden şekillendirme niyetini açıkça ortaya koyan bir hamle oldu.

İşgal rejimi İsrail'in Doha'ya gerçekleştirdiği eşi benzeri görülmemiş hava saldırıları, ülkenin askeri doktrininde dramatik bir tırmanışı temsil etti. Bu saldırılar, İsrail'in sınırlarının çok ötesinde, uluslararası normları açıkça hiçe sayarak operasyon yapma isteğini gösterdi.

Katar hava sahasını ihlal eden saldırı, Hamas'ın lider kadrosunu konut bölgelerinde hedef aldı. Katar İçişleri Bakanlığı'na göre saldırıda, Hamas'ın üst düzey yetkililerinden Halil el-Hayye'nin oğlu, bir Katar güvenlik görevlisi ve 4 kişi daha şehit düştü, çok sayıda kişi yaralandı.

En önemlisi ise saldırı, Katar'ın Hamas ile İsrail arasında ateşkes müzakerelerine aktif biçimde aracılık yaptığı sırada gerçekleşti. Böylece fiilen çatışmayı sona erdirmeye dönük diplomatik sürecin kendisi hedef alındı.

İngiltere merkezli yayın organlarından The New Arab'da, İsrail'in Katar'a düzenlediği saldırının etkilerinin ve işgal rejiminin Orta Doğu'yu ateşe sürükleyen yeni askeri doktrininin değerlendirildiği bir analiz yayınlandı.

İşte The New Arab'da yayınlanan analiz:

Bölgesel uzmanlara göre bu operasyon, İsrail'in "sınır tanımayan polis" rolüne evrilmesini simgeliyor. Artık İsrail, hiçbir hesap verme mekanizması tanımadan, istediği hava sahasında askeri güç kullanabileceğini ilan etmiş görünüyor.

İSRAİL'İN STRATEJİK HESAPLARI

İsrail Başbakanı Netanyahu'nun ofisi, operasyondan **"tam sorumluluk"** aldıklarını açıkça ilan etti.

"İsrail operasyonu başlattı, icra etti ve tüm sorumluluğu üstleniyor" diyen Netanyahu, yabancı topraklarda yapılan saldırıların alevi biçimde üstlenilmesiyle doktrininde yeni bir aşamaya geçti.

İsrail Savunma Bakanı Israel Katz ise saldırıyı "Hamas liderliğini hedef almak için operasyonel bir fırsat" olarak tanımladı ve güvenlik yetkilileriyle yapılan dikkatli istişarelerin ardından gerçekleştirildiğini söyledi.

Zamanlama ise 8 Eylül'de Kudüs'teki otobüs saldırısında 6 İşgalcinin öldürülmesi ve 30'unun yaralanması ile Gazze'nin kuzeyinde 4 işgal askerinin patlayıcıyla öldürülmesine karşılık olarak sunuldu. Kassam Tugayları bu saldırıların sorumluluğunu üstlenmişti.

Bu gelişme, İsrail'in gizli operasyonlardan açıkça üstlenilen sınır ötesi saldırılara geçişini gösteriyor.

Filistin-İsrail ilişkileri uzmanı Aziz el-Masri, saldırının çok katmanlı mesajlar içerdiğini belirterek durumu şu ifadelerle değerlendirdi:

"İsrail, savaşın seyrini yalnızca kendisinin belirlediğini, herhangi bir anlaşmanın -Amerikan önerisi de dahil- ancak Tel Aviv'in hedefleriyle uyumluysa uygulanacağını ilan ediyor"

İsrail'in şartları arasında Hamas'ın ve Gazze'nin silahsızlandırılması, sivil ve düşman olmayan bir hükümetin kurulması, Hamas liderlerinin Gazze'den çıkarılması ve esirlerin serbest bırakılması yer alıyor.

Masri'ye göre saldırı, Hamas liderlerine "dünyanın hiçbir yerinde güvende olmadıkları" mesajını gönderirken, Türkiye veya Mısır gibi ülkeler yerine Katar'ın seçilmesi, sonuçların görece daha sınırlı olacağı hesaplamasına dayanıyor.

"SINIR TANIMAYAN" POLİTİKANIN UYGULAMASI

Bir Körfez ülkesinin hava sahasını ihlal ederek, aynı zamanda ateşkes görüşmelerine ev sahipliği yapan bir ülkenin konut bölgelerini hedef almak, İsrail'in "sınır yok, limit yok" doktrininin somut uygulaması oldu.

Operasyon, diplomatik süreci doğrudan hedef alarak İsrail'in hiçbir tarafsız alanı ya da diplomatik dokunulmazlığı tanımadığını ilan etti.

Stratejik uzman Tümgeneral Samir Farac, bu sınırsız otorite doktrinini Netanyahu'nun iç siyasi hesapları ve bölgesel stratejisiyle doğrudan bağlantılı olarak yorumladı.

Netanyahu'nun, "siyasi hayatta kalışını sağlamak için savaşı uzatmayı ve ateşkese giden yolları tıkamayı" hedeflediğini belirten Farac, bu tavrın "koşulsuz Amerikan desteği" ile mümkün olduğunu söyledi.

Farac'a göre İsrail'in Gazze'den Lübnan'a, Suriye'den İran'a kadar genişleyen saldırıları, "Arap ulusal güvenliğini hedef almakta ve Orta Doğu istikrarını tehdit etmektedir".

İSRAİL'İN "YENİ ORTA DOĞU" VİZYONU

Masri, Doha saldırısının İsrail'in daha geniş bölgesel hedeflerine hizmet ettiğini belirtiyor.

Netanyahu, bu operasyonla "Yeni İsrail Orta Doğusu"nu ilan etmeye çalışıyor. Buna göre İsrail'e tehdit oluşturan her devlet ya da grup, uluslararası reddiyeler dikkate alınmadan hedef alınabilir.

Bu vizyon, diplomasi veya uluslararası hukuk yerine İsrail'in askeri üstünlüğüne dayalı yeni bir bölgesel düzen kurma iddiasını yansıtıyor.

Uzmanlar, bunun İsrail'in "artı güç" konumunu ve caydırıcı hiçbir unsur görmediği algısını ortaya koyduğunu ifade ediyor.

ULUSLARARASI BOYUT: ABD'NİN ROLÜ

ABD Başkanı Donald Trump, saldırıdan duyduğu memnuniyetsizliği ifade etti ve Katar Emiri Şeyh Temim bin Hamad al-Sani'ye yaptığı telefon görüşmesinde "bu davranışın Katar topraklarında tekrarlanmayacağı" sözünü verdi.

Bu durum, ABD-İsrail koordinasyonunda gerilim yaratabilecek bir çelişkiyi işaret ediyor. Zira Katar, Orta Doğu'daki en büyük ABD üslerinden biri olan El Udeid Hava Üssü'ne ev sahipliği yapıyor.

Mısır İstihbarat Eski Başkan Yardımcısı Tümgeneral Muhammed Raşad, İsrail uçaklarının Amerikan radarına yakalanmadan Katar hava sahasına girmiş olmasının kanıtlanması halinde, olayın İsrail-ABD ilişkilerini zorlayabileceğini söyledi.

BÖLGESEL TEPKİLERİ TEST ETMEK

Yemenli siyasi analist Yasin el-Tamimi'ye göre saldırı, bölgesel tepkileri ve caydırıcılık mekanizmalarını test etmeyi de amaçlıyor.

El-Tamimi, İsrail'in "tehlikeli bir tırmanışa girdiğini, ABD'nin de operasyonlara destek vererek uluslararası güvenilirliği zedelediğini" belirtti.

Arap dünyasından etkili bir tepkinin yokluğu, İsrail'in Gazze'yi sürekli bombalamasını, Batı Şeria'yı tehdit etmesini, Suriye'ye saldırmasını ve diğer ülkelerin iç işlerine müdahale etmesini kolaylaştırıyor.

Katar'ın saldırıyı "egemenliğin açık ihlali" olarak kınaması ve "hukuki ve diplomatik adımlar atılacağı" açıklaması ise bölge ülkelerinin tepkide ne kadar sınırlı kaldığını gösteriyor.

UZUN VADELİ STRATEJİK SONUÇLAR

Kahire Üniversitesi'nden siyaset uzmanı Dr. Heba el-Beşbişi, Doha saldırısının plansız bir tepki değil, koordineli bir planlamanın ürünü olduğunu söyledi.

Beşbişi'ye göre Netanyahu ile Hamas'ın liderliği bölgedeki şiddet döngüsünü besliyor.

Beşbişi'nin saldırı hakkındaki değerlendirmesi şu şekildeydi:

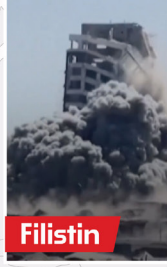
"Bölgesel istikrarın sağlanması için en uygun çözüm, Netanyahu ve Hamas'ın yerini barış ve birlikte yaşam vizyonuna sahip yeni liderlerin almasıdır".

Doha saldırısı, İsrail'in askeri üstünlük yoluyla bölgesel düzeni yeniden şekillendirebileceği iddiasına dayanan bir kumar niteliğinde. Bu hesaplamanın doğruluğu, önümüzdeki yıllarda Orta Doğu siyasetinin seyrini belirleyebilir.

İsrail 48 Saatte 6 Ülkeye Saldırdı

Tunus

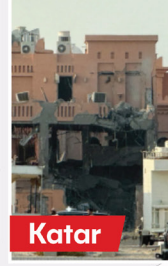
Filistin

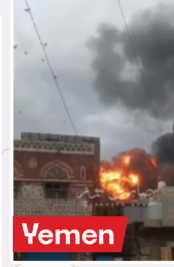
Lübnan

Suriye

Katar

Yemen

afroşya today

Nil'in Geleceği Tehlikede mi? Etiyopya'nın Mega Barajı Afrika'da Yeni Bir Dönemi Başlatıyor

• 17 Eylül 2025

Etiyopya, Nil Nehri üzerine kurduğu dev barajla enerji üretiminde bölgesel liderliği hedefliyor. Ancak Mısır ve Sudan, bu gelişmenin tarihi anlaşmazlıkları derinleştirerek su savaşlarına yol açabileceği uyarısında bulunuyor.

Afrika'nın can damarı Nil Nehri, yüzyıllardır kıtanın hayat kaynağı olmasının yanında siyasi krizlerin de odağı oldu. Etiyopya'nın uzun süredir inşası süren ve nihayet açılışı yapılan Büyük Etiyopya Rönesans Barajı (GERD), kıtanın en büyük enerji yatırımı olma özelliği taşıyor. Ancak bu proje, bir yandan Etiyopya için kalkınma umudu olurken diğer yandan Mısır ve Sudan için ciddi bir güvenlik tehdidinde dönüşüyor. Tarihi Nil paylaşımı tartışmalarının yeniden alevlenmesi, Afrika'da yeni bir jeopolitik kırılmanın habercisi olabilir.

ETİYOPYA'NIN YÜZYIL PROJESİ

Afrika'nın En Büyük Hidroelektrik Projesi

Etiyopya, yıllardır süren hazırlıkların ardından Büyük Etiyopya Rönesans Barajı (GERD) ile Afrika kıtasında enerji alanında çığır açtı. Mavi Nil üzerinde inşa edilen dev baraj, 74 milyar metreküp rezervuar kapasitesi ve 6.450 megavatlık üretim gücü ile kıtanın en büyük hidroelektrik barajı konumunda. Bu rakamlar, Etiyopya'yı yalnızca kendi halkına elektrik sağlayan bir ülke değil, aynı zamanda bölgesel enerji ihracatçısı haline getirecek.

DOSYA

Nil'in Geleceği Tehlikede mi? Etiyopya'nın Mega Barajı Afrika'da Yeni Bir Dönemi Başlatıyor

Kalkınmanın Yeni Motoru

Etiyopya'da bugün hâlâ milyonlarca insan elektriğe düzenli erişim sağlayamıyor. GERD sayesinde elektrik arzının artması, sanayi tesislerinin gelişmesi, kırsal bölgelerde tarımsal üretimin güçlenmesi ve eğitimden sağlığa birçok alanda modernleşmenin hız kazanması bekleniyor. Bu proje, ülkenin ekonomik bağımsızlık yolunda en kritik adımı olarak görülüyor.

Ulusal Gurur ve Bağımsızlık Sembolü

Barajın inşası Etiyopyalılar için yalnızca teknik bir başarı değil, aynı zamanda ulusal gururun ve kendi kaynaklarına dayanarak kalkınma iradesinin sembolü. Halk arasında projeye duyulan destek, "Afrika kendi ayakları üzerinde durabilir" mesajını güçlendirdi. Addis Ababa yönetimi de barajı, ülkenin modernleşme vizyonunun bir parçası olarak uluslararası kamuya tanıttı.

Finansman ve İnşaat Süreci

GERD'in yapımı, başlangıçta uluslararası finans çevrelerinden destek bulmakta zorlandı. Mısır'ın baskıları nedeniyle büyük bankalar projeden uzak durdu. Bunun üzerine Etiyopya hükümeti, barajı büyük ölçüde kendi kaynaklarıyla ve diaspora katkılarıyla finanse etti. Halktan alınan küçük bağışlar, tahvil satışları ve ulusal kampanyalar projenin inşasında önemli rol oynadı. Ayrıca Çinli firmaların sağladığı mühendislik desteği ve ekipman katkısı, projenin tamamlanmasında kritik bir etken oldu.

Enerji İhracatı ve Bölgesel Liderlik

Etiyopya'nın planı, yalnızca kendi elektrik ihtiyacını karşılamakla sınırlı değil. Kenya, Cibuti ve Sudan'a enerji satışıyla hem ekonomik gelir elde edilmesi hem de ülkenin Afrika enerji pazarında merkez ülke haline gelmesi hedefleniyor. Bu durum, Etiyopya'ya yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda jeopolitik bir avantaj da kazandıracak.

MISIR VE SUDAN'IN KORKULARI

Nil'e Mutlak Bağımlılık

Mısır için Nil Nehri yalnızca bir su kaynağı değil, ülkenin yaşam damarının ta kendisi. Ülke nüfusunun %95'i Nil'in etrafında yaşıyor ve tarımda kullanılan suyun neredeyse tamamı bu nehirden geliyor. Resmî verilere göre Mısır'ın su kaynaklarının %90'ından fazlası Nil'den sağlanıyor. Sudan için de benzer bir durum söz konusu: Nil, hem sulama hem de içme suyu açısından yaşamsal öneme sahip.

Su Kaybı ve Tarımsal Tehdit

GERD'in dolun süreci ve işletme planı, Mısır ve Sudan'da suyun akış hızını doğrudan etkiliyor. Eğer Etiyopya barajı hızlı doldurursa, Nil'in aşağı kısımlarında su miktarı azalacak ve bu durum özellikle Mısır'ın tarımsal üretimini büyük ölçüde sekteye uğratacak. Bu senaryoda milyonlarca çiftçi topraklarını kaybetme riskiyle karşı karşıya kalabilir. Sudan da aynı şekilde sulama için yeterli su bulamayabilir ve tarımsal kayıplar yaşayabilir.

Gıda Güvenliği Krizi

Su miktarındaki azalma yalnızca tarımsal üretimi değil, aynı zamanda gıda güvenliğini de doğrudan tehdit ediyor. Mısır'ın artan nüfusu

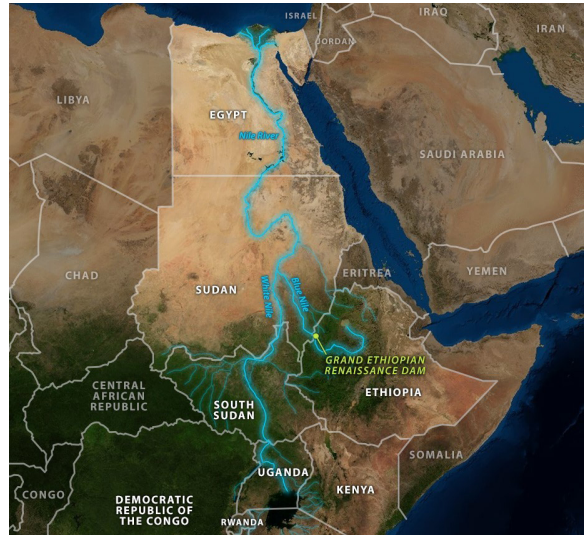
göz önüne alındığında, su kaynaklarının azalması milyonlarca insanın açlık riskiyle karşı karşıya kalmasına yol açabilir. Uzmanlara göre, GERD'in uygunsuz şekilde işletilmesi halinde Mısır yılda 2 milyar metreküpten fazla su kaybedebilir ki bu da milyonlarca dönüm tarım arazisinin verimsizleşmesi anlamına gelir.

Çevresel ve Sosyal Riskler

Barajın Sudan açısından en önemli risklerinden biri de su taşkınları ve ani akış değişimleri. GERD'in işletilmesindeki küçük bir hata bile Sudan'daki yerleşim yerlerini ve tarım alanlarını olumsuz etkileyebilir. Bu durum, yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda sosyal ve insani krizlere de yol açabilir. Sudan yönetimi bu nedenle Etiyopya'nın şeffaf veri paylaşımını talep ediyor.

Jeopolitik Gerilim ve Askeri Tehdit

Mısır, barajı "ulusal güvenlik meselesi" olarak tanımlıyor. Kahire yönetimi defalarca, "Nil'deki su hakkımız kırmızı çizgimizdir" açıklaması yaptı. Bu da su krizinin yalnızca diplomatik bir anlaşmazlık değil, askerî bir çatışmaya dönüşme ihtimalini gündeme getiriyor. Sudan ise barajın kendisine sağlayabileceği potansiyel enerji faydaları ile su güvenliği endişeleri arasında sıkışmış durumda. Ancak iki ülkenin de ortak paydası, Etiyopya'nın tek taraflı kararlar almasına duydukları tepki.

TARİHİ ANLAŞMAZLIKLAR VE ANLAŞMALAR

Kolonial Miras: 1929 ve 1959 Anlaşmaları

Nil Nehri üzerindeki tartışmalar, köklerini sömürge dönemine dayanan 1929 Nil Anlaşmasına uzatıyor. İngiltere'nin arabuluculuğunda yapılan bu anlaşma, Mısır'a Nil üzerinde geniş haklar tanıırken Etiyopya gibi kaynak ülkelerin çıkarlarını tamamen göz ardı etti. 1959'da Mısır ve Sudan arasında yapılan ikinci anlaşma ise, Nil'in yıllık debisinin %87'sini Mısır'a, geri kalanını Sudan'a tahsis ederek Etiyopya'yı ve diğer yukarı havza ülkelerini dışarıda bıraktı.

Etiyopya'nın Reddi ve Yeni Söylemi

Etiyopya, bu anlaşmaları hiçbir zaman kabul etmedi. Addis Ababa yönetimi, "Nil'in suyu üzerinde tarihsel hak iddiaları değil, adil paylaşım ve ortak kalkınma esas alınmalı" görüşünü savunuyor. GERD projesiyle birlikte bu duruş daha da sertleşti. Etiyopya, nehrin doğduğu topraklarda söz sahibi olmadan yapılan anlaşmaların meşruiyetinin olmadığını vurguluyor.

Su Hakkı Tartışması

Bugün gelinen noktada temel mesele, "tarihsel hak" ile "adil paylaşım" arasındaki çatışma. Mısır, kendisine tanınan hakların uluslararası hukukla güvence altına alındığını ileri sürerken, Etiyopya bu anlaşmaları sömürgecilik döneminin dayatması olarak görüyor. Sudan ise çoğu zaman bu iki görüş arasında dalgalanan bir politika izliyor.

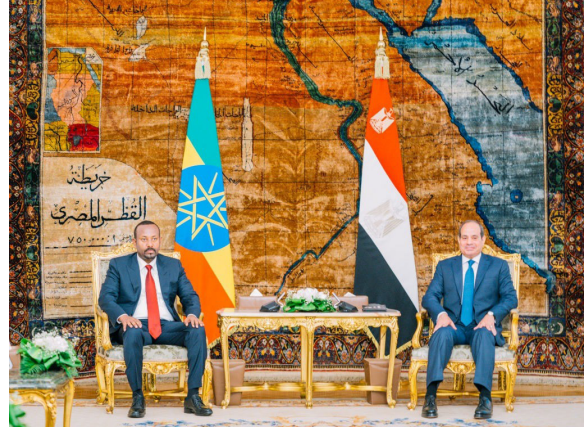
Çözüm Arayışları ve Çıkmaz

Son on yılda birçok kez müzakere masaları kuruldu. Afrika Birliği, Birleşmiş Milletler ve ABD süreçlere dahil oldu. 2015 yılında imzalanan "Deklarasyon Anlaşması" taraflara iş birliği taahhütleri getirse de, dolum süreci ve işletme modeli konularında somut bir uzlaşma sağlanamadı. Etiyopya barajı tek taraflı olarak doldurmaya başlarken, Mısır ve Sudan bu durumun uluslararası hukukun ihlali olduğunu savundu.

Arabuluculuk ve Uluslararası Rol

Bugün hâlâ Etiyopya, Mısır ve Sudan arasında nihai bir anlaşma bulunmuyor. Arabuluculuk

girişimleri, tarafların karşılıklı güven eksikliği nedeniyle başarısız oldu. Her ülke, Nil'i kendi güvenliği ve geleceği için vazgeçilmez gördüğünden, bu mesele sadece diplomatik bir ihtilaf değil, Afrika'nın en büyük jeopolitik düğümlerinden biri olarak varlığını sürdürüyor.

JEOPOLİTİK YANKILAR

Afrika'da Enerji Rekabetinin Yeni Merkezi

Büyük Etiyopya Rönesans Barajı yalnızca bir enerji projesi değil, aynı zamanda Afrika'daki güç dengelerini yeniden şekillendiren stratejik bir hamle. Etiyopya, baraj sayesinde Doğu Afrika enerji piyasasında merkezi aktör haline gelirken, bu durum kıtada artan enerji rekabetini de tetikliyor. Özellikle Kenya, Cibuti ve Tanzania gibi ülkeler, Etiyopya'dan enerji tedarik ederek kendi altyapılarını güçlendirmeyi hedefliyor.

Çin'in Stratejik Yatırımları

Barajın inşasında Çinli şirketlerin mühendislik ve teknoloji desteği kritik rol oynadı. Çin, Afrika Boynuzu'nda enerji ve altyapı yatırım-

larıyla yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda jeopolitik nüfuzunu da artırıyor. GERD, Çin'in "Kuşak ve Yol Girişimi" kapsamında Afrika'daki stratejik konumunu güçlendiren bir unsur olarak değerlendiriliyor.

ABD ve Avrupa'nın Tutumu

ABD, Mısır'la olan güçlü askeri ve diplomatik ilişkileri nedeniyle baraj sürecinde Kahire'nin yanında konumlandı. Ancak Washington, aynı zamanda Etiyopya'yı kaybetmek istemediği için çoğu zaman ikili bir politika yürüttü: bir yandan Etiyopya'ya kalkınma desteği, diğer yandan Mısır'a güvenlik garantileri. Avrupa ülkeleri ise daha çok arabuluculuk girişimlerine odaklandı ve Afrika Birliği çatısı altında çözüm bulunmasını destekledi.

Su Savaşları Endişesi

Uluslararası uzmanlar, GERD'i 21. yüzyılın "su savaşları"nın sembolü olarak değerlendiriyor. Nil üzerindeki anlaşmazlık, yalnızca Etiyopya, Mısır ve Sudan'ı değil, tüm Afrika'nın güvenlik dengelerini etkileyebilecek potansiyele sahip. İklim değişikliği nedeniyle su kaynaklarının giderek azaldığı bir dönemde, bu tür büyük projelerin yanlış yönetimi bölgesel çatışma riskini daha da artırıyor.

Afrika Boyunu'nda Yeni İttifaklar

GERD'in oluşturduğu gerilim, Afrika Boyunu'ndaki devletler arasında yeni diplomatik ittifakların doğmasına zemin hazırlıyor. Mısır'ın Körfez ülkelerinden destek arayışı, Etiyopya'nın ise Çin ve bazı Afrika ülkeleriyle yakınlaşması, bu su krizini bölgesel bir jeopolitik denklem haline getiriyor. Bu da Nil Nehri'ni yalnızca bir doğal kaynak değil, uluslararası diplomasinin merkezinde yer alan stratejik bir unsur haline dönüştürüyor.

AFRİKA İÇİN YENİ BİR SAYFA

Afrika'nın Kalkınma Modeli Olarak GERD

Büyük Etiyopya Rönesans Barajı, yalnızca Etiyopya için değil, tüm kıta için bir ilk niteliği taşıyor. Kendi kaynaklarını ve halk desteğini kullanarak böyle dev bir enerji projesini hayata geçiren Etiyopya, "Afrika kendi ayakları üzerinde durabilir" mesajını somutlaştırıyor. GERD, bu yönüyle kıta için bir kalkınma modeli örneği olarak görülüyor.

Kıta Elektrikleşmesine Katkı

Bugün Sahra Altı Afrika'da yaklaşık 600 milyon insanın elektriğe düzenli erişimi yok. GERD'in üretim kapasitesi, yalnızca Etiyopya'nın değil, komşu ülkelerin de enerji açığını kapatma potansiyeline sahip. Bölgesel enerji paylaşımıyla kıta içinde ticaretin artması, ekonomik entegrasyonun hızlanması ve sanayileşmenin güçlenmesi bekleniyor.

Afrika Birliği ve Kıta İçi Dayanışma

GERD tartışmaları, Afrika Birliği'nin kıta meselelerinde ne kadar etkin olabileceğinin de testi niteliğinde. Eğer Etiyopya, Mısır ve Sudan arasında adil bir çözüm sağlanabilirse, bu du-

rum Afrika Birliği'nin arabulucu kapasitesini güçlendirecek. Aksi halde dış aktörlerin etkisi artacak ve kıta içi dayanışma söylemi zarar görecektir.

Kalkınma ve Kriz Arasında İnce Çizgi

GERD, Afrika için bir kalkınma umudu olduğu kadar, yönetilemediği takdirde su krizlerinin fitilini ateşleyebilecek bir tehdit. Bu nedenle projeye yüklenen anlam, sadece elektrik üretimiyle sınırlı değil; kıtanın gelecekte kendi sorunlarını çözme kapasitesinin de göstergesi.

NİL'İN GELECEĞİ AFRİKA'NIN KADERİ

Büyük Etiyopya Rönesans Barajı, Afrika'nın kalkınma potansiyelini gösteren en büyük projelerden biri. Ancak bu dev yatırım, kıtanın en önemli yaşam damarını pay eden ülkeler arasında derin bir güven bunalımı yaratmış durumda. Etiyopya için baraj, kalkınma ve bağımsızlık sembolüyken; Mısır ve Sudan için hayati bir güvenlik tehdidi.

Bu tablo, Nil'in geleceğinin yalnızca üç ülkenin değil, tüm Afrika'nın kaderini belirleyecek stratejik bir mesele olduğunu ortaya koyuyor. Ya diplomasiyle barışçıl bir paylaşım modeli geliştirilecek ya da su kaynakları üzerinden yeni krizlerin kapısı aralanacak.

Afrika'nın en uzun nehri Nil, bugün bir kez daha tarihî bir yol ayrımında. Bu yol ayrımında atılacak adımlar, yalnızca bugünü değil, gelecek nesillerin yaşam hakkını da doğrudan şekillendirecek.

ABD'nin İslam Coğrafyasına Yuvalanan Üsleri

2001'den itibaren İslam coğrafyasında yüz binlerce sivilin canına mal olan savaş ve katliamların müsebbibi ABD'nin, **13 İslam ülkesinde** farklı amaçlarda **en az 28 üssü** bulunuyor ve operasyonlarını buradan yürütüyor.

Bagram Hava Üssü: Trump Neden Israrla Geri İstiyor?

• 22 Eylül 2025

ABD Başkanı Trump sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada Afganistan'da bulunan Bagram Hava Üssü'nü geri istediklerini ilan etti. Peki Bagram Hava Üssü neden bu kadar önemli? Bagram Hava Üssü'nü kim kurdu?

ABD Başkanı Donald Trump sosyal medya hesabından yaptığı açıklama, Afganistan işgalinin sembol yapılarından biri olan Bagram Hava Üssü'nü işaret ederek 'Eğer Afganistan, Bagram Hava Üssü'nü inşa eden ABD'ye geri vermezse, kötü şeyler olacak.' ifadelerine yer verdi. Diğer yandan açıklamasının devamında 'Orayı geri almaya çalışıyoruz, oraya ihtiyacımız var. O üssü geri istiyoruz. Üssü istememizin nedenlerinden biri, buranın Çin'in nükleer silahlarını ürettiği yerden bir saat uzaklıkta olması.' sözlerini kullandı.

BAGRAM HAVA ÜSSÜ'NÜ KİM İNŞA ETTİ?

Diğer yandan Trump'ın Bagram Hava Üssü'nü ABD'nin inşa ettiği iddiası gerçeklerle uyuşmuyor. Peki Bagram Hava Üssü'nü kim, ne zaman inşa etti?

Afganistan'ın Pervan şehrinde bulunan Bagram Hava Üssü 1950'li yıllarda Sovyetler Birliği tarafından inşa edildi. 1979-1989 arasında Sovyetlerin Afganistan'ın işgal ettiği dönemde Bagram, işgalci Sovyetlerin ana üssü olarak hizmet verdi. Sovyet birlikleri buradan yönettikleri operasyonlarla Afgan halkına kanlı saldırılar düzenledi.

Sovyetlerin bölgeden çekilmesinin ardından Afganistan'da çıkan iç savaş ile üste inşa edilen birçok destek binası zarar görerek yıkıldı. 1999 yılında Taliban ile Şah Mesud arasında çıkan çatışmada üs zıt konumlarının ele geçirilmesi ile ikiye bölündü. 2000 yılında ise Taliban kontrolü tamamen ele geçirdi.

İŞGALİN ANA ÜSSÜ: BAGRAM

2001 yılında ise ABD Afganistan'ı ele geçirerek Bagram Hava Üssü'nü ana operasyon üsslerinden biri olarak kullanmaya başladı. Üssü ele geçiren ABD ilk etapta 500 kadar askerini burada konuşlandırmıştı. 2002 ortalarına gelindiğinde ise bu sayı 7000 civarına ulaşmıştı. Bagram, Sovyet işgalinden sonra ABD işgalinde de en büyük üs olarak saldırılara olanak sağlayan bir operasyon merkezi olarak konumlandırılmıştı.

2006'da 3500 metre uzunluğunda bir pist daha inşa edilerek, daha büyük uçakların buraya inmesine olanak sağlandı. Bagram Hava Üssü, ABD tarafından giderek daha da geliştiriliyor, adeta bir askeri şehir haline getiriliyordu. Yüz milyonlarca dolarlık projelerle binlerce yapı burada inşa edildi ve bölgede görev alan asker sayısı artırıldı.

İŞKENCE HAPİSHANESİ: PARWAN GÖZALTI TESİSİ

2009 yılında ABD burada Parwan Gözaltı Tesisi'nin inşasını tamamladı. Sözde bir hapishane olarak inşa edilen bu yapı Afgan sivilere sistematik biçimde işkence eden bir organizasyonun merkezi haline getirildi.

2021 yılının 1 Temmuz'una gelindiğinde ise ABD üssü terk etti. Taliban, 14 Ağustos 2024'te Bagram Havaalanı'nda ABD ve Batılı güçlere karşı elde ettiği zaferin üçüncü yıl dönümünü kutladı.

BAGRAM HAVA ÜSSÜ'NÜN ÖNEMİ

ABD tarafından bu kadar önem verilen ve Trump tarafından zaman zaman gündem edilen Bagram Hava Üssü, inşa edildiği günden bugüne kadar bölge için stratejik bir önem taşıyor. Hem Sovyetler hem ABD tarafından bölgede hakim unsur olmak için kullanılan üs şu an İslam Emirliği tarafından da aynı maksatla kullanılıyor.

Trump'ın işaret ettiği üs bölgede İran ve Çin'e baskı kurmak için ideal bir konumda yer alıyor. Ayrıca ABD işgali döneminde üç ABD başkanı George Bush, Barack Obama ve Donald Trump Bagram'ı ziyaret etti.

Joe Biden da 2011 yılında Başkan Yardımcısı olarak görev yaparken üssü ziyaret etmişti.

Diğer yandan Trump'ın Çin'in bu üs üzerinde güç sahibi olduğuna dair iddiaları gerçeğe bağdaşmıyor. Bagram Hava Üssü, ABD'nin bölgeden çekilmesinden bu yana İslam Emirliği kontrolünde hizmet veriyor.

'GERÇEKÇİ POLİTİKALAR BENİMSEYİN'

Başkan olduğu günden beri 20'den fazla kez Bagram Hava Üssü'nün önemini vurgulayan Trump, Çin'in üsse yerleştiğini iddia ederek İslam Emirliği'nden üssün yönetimini geri istiyor. Trump'ın son açıklamasından yanıt veren Afganistan İslam Emirliği Sözcü Yardımcısı Hamdullah Fitrat şu sözlere yer verdi:

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla

İslami ilkeler doğrultusunda ve dengeli, ekonomi odaklı dış politikası temelinde Afganistan İslam Emirliği, devletlerle karşılıklı ve ortak çıkarlar temelinde yapıcı ilişkiler arayışındadır.

İslam Emirliği için Afganistan'ın bağımsızlığı ve toprak bütünlüğünün son derece önemli olduğu tüm ikili görüşmelerde ABD'ye sürekli olarak iletilmiştir.

Doha Anlaşması kapsamında ABD'nin "Afganistan'ın toprak bütünlüğüne veya siyasi bağımsızlığına karşı güç kullanmayacağı veya güç tehdidinde bulunmayacağı ve içişlerine karışmayacağı" taahhüdünde bulunduğu hatırlanmalıdır. Dolayısıyla taahhütlerine sadık kalmaları gerekmektedir.

Bu doğrultuda, geçmişteki başarısız yaklaşımları tekrarlamak yerine gerçekçi ve rasyonel bir politika benimsenmesi gerektiği bir kez daha vurgulanmaktadır.

Batı Filistin'i Tanıyor! Arka Planda Neler Oluyor?

• 22 Eylül 2025

Batılı devletler işgalci İsrail'in soykırım yaptığı Filistin'i ardı ardına tanıma kararı almaya başladı. Peki Batılı devletleri böyle bir karar almaya iten durum ne? Hangi ülkeler Filistin'i tanıma kararı aldı?

Son birkaç gün içinde batılı devletler ardı ardına Mahmud Abbas'ın liderlik ettiği Filistin Devleti'ni tanıma kararı aldı. Mahmud Abbas'ın liderlik ettiği Filistin Devleti'ni son bir haftada Kanada, Portekiz, Andorra, San Marino, Malta, Avustralya, Fransa, İngiltere, Lüksemburg ve Belçika tanıma kararı aldı.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, 19 Eylül'de Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas ile telefon görüşmesinde ülkesinin 22 Eylül'de Filistin Devleti'ni tanıma niyetinde olduğunu ilettili.

Diğer yandan Kanada Başbakanı Mark Carney de temmuz ayında yaptığı açıklamada, İsrail'in Gazze'deki uygulamalarını kınayarak, BM Genel Kurulunda Filistin'i 'devlet' olarak tanıyacıklarını bildirmişti.

Ayrıca Lüksemburg Başbakanı Luc Frieden ve Dışişleri Bakanı Xavier Bettel de parlamentoda yaptıkları konuşmalarda Filistin Devleti'ni tanıma kararı aldıklarını söylemişlerdi. Filistin Devleti'ni tanıyacıklarını açıklayan bütün liderler tek bir madde üzerinde durdu: İki devletli çözüm. Peki Mahmud Abbas hükümetini tanıyan devletler iki devletli

çözüm vurgusuyla hangi mesajı veriyor? Hamas'ın bu denklemde rolü ne?

İKİ DEVLETLİ ÇÖZÜM NEDİR?

İki devletli çözüm fikri Ürdün Nehri ile Akdeniz arası olan Filistin topraklarını ikiye bölerek Filistin ve İsrail olarak iki devlet ortaya çıkarmayı öneren bir düşüncedir. Buna göre Gazze ve Batı Şeria'nın büyük bir kısmında Filistin Devleti'nin kurulmasını geriye kalan tarihi Filistin topraklarının ise İsrail yönetimine vermeyi önerir.

'HAMAS TERÖR ÖRGÜTÜDÜR'

Hamas ise bu öneriyi tamamen reddederek Filistin topraklarının bir karışını bile işgal yönetimine bırakmayarak direnişe her koşulda devam edeceklerini sürekli olarak beyan ediyor. Diğer yandan uluslararası toplum Filistin Devleti'ni tanırlarken iki devletli çözümün gerektiğini beyan ettiler. Fakat şöyle bir dipnot eklemeyi de unutmadılar; Hamas terör örgütüdür ve hiçbir şekilde yönetimde söz sahibi olamaz. 28-30 Temmuz 2025'te kabul edilen İki Devletli Çözümün Uygulanmasına İlişkin New York Bildirisi'nde bildirilen bu kararın peşine yapılan 12 Eylül 2025 Cuma günü Bir-

leşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Fransa ve Suudi Arabistan'ın öncülüğünde Filistin meselesinde iki devletli çözümün önemine dair oturumda da aynı maddeler tekrarlandı.

BATI KENDİNİ TEMİZE ÇIKARMAYA ÇALIŞIYOR

7 Ekim 2023'ten bugüne devam eden direnişin baş aktörü Hamas'ı saf dışı bırakarak etkisiz politikalarıyla soykırımı engelleyemeyen Mahmud Abbas hükümetini tanıyan batılı devletlerin bu hamlesi, uzmanlar tarafından İsrail'e verdikleri açık ya da örtülü desteği maskeleyen yahut kendilerini temize çıkarma çabaları olarak değerlendiriliyor.

Mista'arvim nedir, kime nedir?

- Arapça **musta'rib** kelimesinden gelir. Araplaştırılmış demektir.
- İlk defa 7. yüzyılda ortaya çıkan Mista'arvimlerin **kökünü Orta Doğu'da yaşamış ve Arapça konuşan Yahudiler olan** Musta'arabi Yahudilerini ve Endülüs'teki Mozarablara dayanır.
- Mista'arvimlerin asıl amacı **Filistinlilerin arasına sızarak istihbarat görevlerini** yerine getirmektir.
- Mista'arvim, **Arap gibi giyinir, Arapça konuşur, Arap kültürüyle** yaşar.
- Mista'arvim kendilerini **aşırı dindar şekilde kamuoyuna tanıtır** ve böyle yaşıyormuş gibi davranır.

afşsya today

1/2

23.09.2025

- Filistinlilerin arasına katılarak eylemlere dahil olur, **İsrail askerlerine saldırırlar.**
- Eylemlere katılan Mista'arvim istihbarat toplayarak **işgale direnen Filistinlilerle ilgili bilgi toplar.**
- İlk resmi Mista'arvim birliği Ha-Şahar adıyla 1943 yılında **İngiltere'ye istihbarat sağlamak için kurulmuştur.**
- 1948 yılında **Filistin köylerine sızmak için Moşe Ben-Zvi tarafından** görevlendirildiler.
- Mista'arvimler **15 aylık ağır bir eğitim sürecinden** geçiyor.
- Filistin'in çeşitli bölgelerinde farklı amaçlarla görev yapan **birçok Mista'arvim birimi bulunmaktadır.**

Suriye ile İsrail Arasında Gerginliği Azaltma Görüşmeleri! Güvenlik Anlaşmasının İlk Adımı

• 24 Eylül 2025

Suriye Devlet Başkanı Ahmed Şara 1967 yılından bu yana BM Genel Kuruluna katılan ilk Suriye Devlet Başkanı oldu. Burada yaptığı görüşmeler sonucu İsrail ile güvenlik anlaşmasına imza atılacağı iddia edildi.

Suriye ile İsrail arasında bir süredir devam eden güvenlik anlaşması süreci yakın zamanda sonuçlanabilir. Suriye Devlet Başkanı Ahmet Şara 1967 yılından bugüne BM Genel Kuruluna katılan ilk Suriye Devlet Başkanı oldu. Burada devlet başkanları ile temaslarda bulunan Şara, ABD’de yaşayan Suriye vatandaşları ile de bir araya geldi.

ABD’DEKİ SURİYELİLERLE BİR ARAYA GELDİ

Şara konuşmasında ülkedeki Suriyelileri, “Suriye Arap Cumhuriyeti’nin gerçek yüzünü yansıttıkları” için övdü ve onlara “ülkelerine hizmet etme konusundaki samimi çabaları” nedeniyle teşekkür etti.

Şara daha sonra ABD Dışişleri Bakanı Marco Rubio’yla görüştü.

ABD Dışişleri Bakanlığı’ndan yapılan yazılı açıklamada, “İki taraf, devam eden terörle mücadele çabaları, kayıp Amerikalıların bulunması için yapılan çalışmalar ve bölgesel güvenliğin artırılmasına yönelik çabalar kapsamında İsrail-Suriye ilişkilerinin önemi hakkında görüş alışverişinde bulundu” denildi.

İSRAİL ANLAŞMAYA UYARSA BAŞARABİLİRİZ

CIA Eski Başkanı Petraus ile de görüşen Şara, burada İsrail ilişkilerine dair soruları da cevapladı.

Şara, İsrail’in Suriye’ye saldırılarına ilişkin de “İsrail, Şam’a girişimizden bu yana Suriye’ye 1000’in üzerinde hava saldırısı ve 400’den fazla kara ihlali gerçekleştirdi.” dedi.

İsrail’in sürekli olarak Suriye topraklarına müdahale ettiğini vurgulayan Şara, bu ülkeyle müzakereleri sürdürmeye çalıştıklarını belirterek, “Durumu sakinleştirmek için müzakerelere girdik. Başarırsa ve İsrail anlaşılacak şeylere bağlı kalırsa belki bu tablo gelişebilir. O vakit başka meseleleri konuşabiliriz. İşgal edilen Golan Tepeleri meselesi, uzun vadede İsrail ile Suriye arasındaki gelecekteki ilişkiler meseleleri konuşulabilir.” ifadelerini kullandı.

Şara, “İsrail ile güvenlik anlaşması konusunda müzakereler sürüyor ve ileri aşamalara gelmiş durumdayız.” diyerek, bu sürecin dikkatle takip edildiğini ve müzakerelerin güvenlik açısından kritik önem taşıdığını kaydetti.

'ŞARA BİR GÜN KUDÜS'E GİDEBİLİR Mİ?'

Petraeus'un "Eski bir Amerikan deyişi aklıma geldi; yalnızca Başkan Richard Nixon, yani en büyük soğuk savaşçı, Komünist Çin'e gidip diplomatik ilişkiler kurabilirdi. Bu da akla şu soruyu getiriyor, Cumhurbaşkanı Ahmed Şara bir gün Kudüs'e gidebilir mi?" sorusu üzerine Şara, "Bu anlaşmaların ya da antlaşmaların uzun ömürlü olması için yeni yaklaşımlar bulmamız gerekiyor. Dolayısıyla yeni bir yol bulmak zorundayız. İsrail'in bir genişleme stratejisi mi var, yoksa caydırıcı bir strateji mi izliyor? Bu durum yolu belirleyecek." ifadesini kullandı.

TRUMP DUYURMAKTAN VAZGEÇTİ

Diğer yandan, ABD'nin Ankara Büyükelçisi ve Suriye Özel Temsilcisi Tom Barrack, Suriye ile İsrail'in anlaşmaya yakın olduğunu öne sürdü.

Barrack, BM'de gazetecilere yaptığı açıklamada, Suriye ile İsrail'in gerginliği azaltma anlaşmasını tamamlamak üzere olduğunu bildirdi.

Gerginliği azaltma anlaşmasının imzalanması halinde, İsrail'in Suriye'ye saldırılarının duracağını ve Suriye yönetiminin Golan Tepelerine yakın bölgelere ağır askeri ekipman ve makine yerleştirmeyeceğini ifade eden Barrack, bu anlaşmanın bir güvenlik anlaşması için de ilk adım olduğunu belirtti.

Trump'ın bu anlaşmayı yakın zamanda duyurmayı planladığı fakat ilerlemenin yeterli olmaması ve İbrani takvimine göre yılbaşı döneminin gelmesinden dolayı sürecin yavaşlaması sebebiyle bundan vazgeçtiği öğrenildi.

Sumud Filosu: NATO'nun Sonu Olabilir

• 25 Eylül 2025

Sumud Filosu'nun İsrail tarafından saldırıya uğraması sonrası önce İtalya daha sonra İspanya savaş gemilerini destek ve koruma amaçlı filoya gönderme kararı almıştı. Peki İsrail şimdi saldırırsa ne olacak? NATO üyesi iki ülke İsrail tarafından saldırıya uğrarsa ne olacak?

Küresel Sumud Filosu, Gazze ablukasını yıkmak ve insani yardım malzemesi ulaştırmak için çıktığı yolda birçok kez İsrail'in taciz ve saldırılarına maruz kaldı. Son olarak Girit açıklarında yapılan drone saldırısının ardından İtalya, filoya destek için savaş gemilerini gönderdi.

Daha sonrasında ise İspanya'dan bir destek açıklaması geldi. İspanya Başbakanı Pedro Sanchez, ülkesinin donanmasının , Gazze'ye yardım götürmek üzere yola çıkan ve uluslararası sularda insansız hava aracı saldırısına uğrayan Küresel Sumud Filosu'nu korumak için İtalya'ya savaş gemileri göndereceğini söyledi.

İSRAİL NATO İLE KARŞI KARŞIYA MI GELECEK?

Peki İsrail halihazırda savaş gemilerini filoya katan NATO üyesi İspanya ve İtalya'ya da saldırırsa NATO'nun buna cevabı ne olmalı?

İsrail'in şu an Sumud Filosu'na olası bir saldırı aynı zamanda İspanya ve İtalya'ya da bir saldırı sayılacak. İspanya ve İtalya ise NATO üyesi olduğu için 5. madde devreye giriyor. NATO'nun 5. maddesinde şu ifadeler yer alıyor;

Taraflar, Avrupa veya Kuzey Amerika'da kendilerine veya birkaçına yönelik silahlı bir saldırının hepsine yönelik bir saldırı olarak değerlendirileceği konusunda anlaşmışlardır ve dolayısıyla, böyle bir silahlı saldırı meydana gelirse, her biri, Birleşmiş Milletler Şartı'nın 51. Maddesi'nde tanınan bireysel veya kolektif meşru müdafaa hakkını kullanarak, sal-

dırıya uğrayan Tarafa veya Taraflara, Kuzey Atlantik bölgesinin güvenliğini yeniden sağlamak ve sürdürmek için, silahlı kuvvet kullanımı da dahil olmak üzere, gerekli gördüğü eylemleri, bireysel olarak ve diğer Taraflarla birlikte derhal alarak yardım edeceklerini kabul etmişlerdir.

Bu tür bir silahlı saldırı ve bunun sonucunda alınan tüm tedbirler derhal Güvenlik Konseyi'ne bildirilir. Güvenlik Konseyi, uluslararası barış ve güvenliği yeniden sağlamak ve sürdürmek için gerekli tedbirleri aldığı anda bu tedbirler sona erer.

Bu karara göre İsrail'in olası bir saldırısında NATO güçlerinin İsrail'e karşı cephe alması gerekiyor.

TRUMP NATO'YA REST ÇEKİYOR

Diğer yandan Trump'ın NATO içinde de bulunan Avrupa ülkelerine son günlerde siyasi olarak yüklenmesi ve NATO hakkında ABD'ye yük oldukları konusunda şikayetçi tavırları NATO içinde zayıflayıcı bir etken oluşturmuştu.

BATI YENİ BİR BLOK MU KURACAK?

Bu gelişmeler ışığında Avrupalı devletler Trump'ın bu çıkışları karşısında yeni bir Avrupa ittifakı kurmaya kadar gidecek düşüncelere sahip oldular. Fakat bu yapılanmanın NATO'ya paralel bir ordu oluşturacağı hesaba katılınca bu fikir şu an için rafa kalktı.

Trump'ın Gazze "Barış" Planı: Barış mı Boyunduruk mu?

• 30 Eylül 2025

ABD Başkanı Donald Trump, İşgalci İsrail Başbakanı Netanyahu ile yaptığı görüşme sonrası Gazze Barış Planı'nı açıkladı. Plana göre Hamas'ın silah bırakması öngörülürken Gazze'nin yönetimi dışarıdan bir valiye bırakılacak. Peki bu plan barışı mı yoksa boyunduruğu mu getirecek?

ABD Başkanı Trump ile soykırım suçlusu Netanyahu yaptıkları görüşmenin ardından bir barış planı ortaya koydu. Birçok ülke planı desteklerken Hamas konuya ilişkin kendilerine bir haber ulaşmadığını bildirdi.

Söz konusu planda şu maddeler yer alıyor:

- İsrail Gazze'yi ilhak etmeyecek.
- Gazze Şeridi'ne derhal tam yardım gönderilecek; yardım Birleşmiş Milletler ve Kızılay aracılığıyla ulaştırılacak.
- Gazze'ye geçici uluslararası güç konuşlandırılacak. Bu yapı; ABD, Arap devletleri ve uluslararası ortaklardan oluşacak.
- Hamas rehinelere teslim edecek. İsrail de 1700 esir ve 250 Filistinli mahkumu serbest bırakacak.

GAZZE'Yİ YABANCILAR MI YÖNETECEK?

Diğer yandan Gazze, teknokratlardan oluşan bir geçici yönetim tarafından yönetilecek; bir barış gücü ile güvenlik sağlanacak ve güvenliğin sağlandığı alanlardan İsrail ordusu kademe olarak tamamen çekilecek.

Bu plana göre Hamas'ın tam olarak silah bırakması ve yönetimde hiçbir söz hakkı olmaması şartı koşulurken, Gazze'nin yönetimine Irak'taki katliamlarla adı anılan İngiltere'nin eski Başbakanı Tony Blair'in getirileceği konuşuluyor. Anlaşma maddelerine bakıldığında Gazze yönetiminin Gazzelilere verilmeyeceği bölgede bir tür sömürge ve ilhak yönetimi kurulacağı anlaşılıyor.

IRAK KASABI BLAIR İLK ADAY

Blair'in "Gazze Uluslararası Geçiş Yönetimi (GITA)" adı verilecek oluşumu yöneteceği,

GITA'nın Gazze'nin "en yüksek siyasi ve hukuki otoritesi" olmak için Birleşmiş Milletler'den yetki talep edeceği de iddia edilmişti. Gita yönetiminde 7 ila 10 arasında üye bulunacağı, başında Blair'in yer alacağı ekipte en az bir Filistinli, bir BM yetkilisi ve finansal alanda tecrübesi bulunan uluslararası üyelerin çalışacağı bildirilmişti.

PLAN İSRAİL'İN BAKIŞ AÇISINA DAHA YAKIN

Hamas tarafından yapılan açıklamada ise kendilerine henüz böyle bir teklifini ulaşmadığı bildirilirken Hamas'ın üst düzey yetkilisi Muhammed Mardawi, "Basın toplantısında savaşı sona erdirme planıyla ilgili söylenenler İsrail'in bakış açısına yakın, Netanyahu'nun savaşı sürdürmek için ısrar ettiği şeylere yakın" dedi.

İSRAİLLİ BAKAN: İŞGAL DEVAM ETMELİ

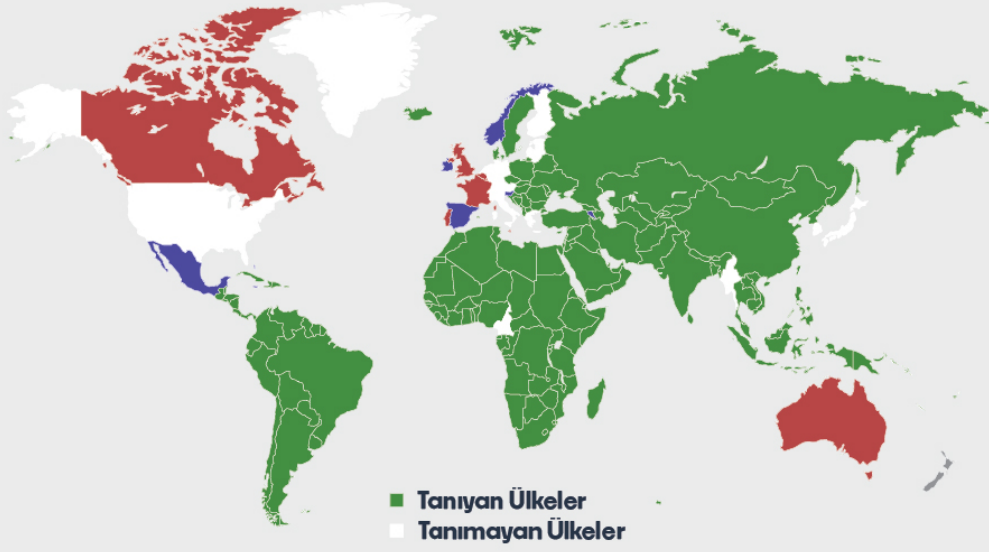
İsrail içinde ise söz konusu sömürge planının bile yeterli olmadığını iddia eden bazı çatlak sesler yükseliyor. İsrail'in aşırı sağcı Maliye Bakanı Bezalel Smotrich İsrail askerlerine Gazze Şeridi'nin tamamında "operasyon verilmesini" isteyen Smotrich, ayrıca Mısır ile Gazze Şeridi sınırındaki Philadelphi Koridoru'nda işgalin devam etmesini talep etti.

Smotrich ayrıca Filistin yönetiminin Gazze'deki idarede pay sahibi olmamasını da şart koştu.

Bu şartların kendileri için "kırmızı çizgi" olduğunu savunan Smotrich, aski halde olası bir ateşkes anlaşmasına kendisi ve partisinin destek vermeyeceğini kaydetti.

Son bir haftada Filistin Devleti'ni taniyan ülkeler

BM'ye üye olan 193 ülkeden
147'si Filistin'i devlet olarak tanıyor.

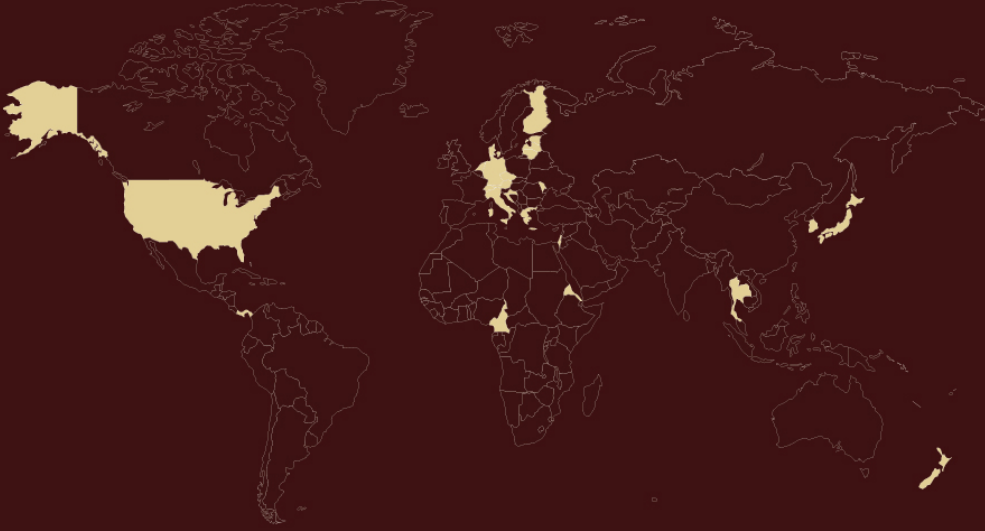
■ 7 Ekim 2023'ten sonra taniyan ülkeler

- Barbaros
- Jamaika
- Trinidad ve Tobago
- Bahamalar
- İrlanda
- Norveç
- İspanya
- Slovenya
- Ermenistan
- Meksika

■ Son bir haftada taniyan ülkeler

- Kanada
- Portekiz
- Andorra
- San Marino
- Malta
- Avustralya
- Fransa
- İngiltere
- Lüksemburg
- Belçika
- Monako

Filistin Devleti'ni Tanımayan Ülkeler

AVRUPA

- Almanya
- İtalya
- Hollanda
- Danimarka
- Finlandiya
- Avusturya
- İsviçre
- Yunanistan
- Çekya
- Estonya
- Letonya
- Litvanya
- Lihtenştayn*
- Kuzey Makedonya
- Hırvatistan
- Moldova

* Karar Beklemede

AFRIKA

- Kamerun
- Eritre

ORTA DOĞU

- İsrail

KUZEY AMERİKA

- ABD
- Panama

ASYA

- Japonya
- Güney Kore
- Singapur
- Myanmar

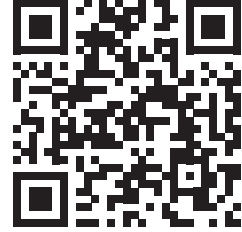
OKYANUSYA

- Yeni Zelanda*
- Mikronezya Federal Devletleri
- Marshall Adaları
- Palau
- Nauru
- Tonga
- Tuvalu
- Kiribati

► Yeni Dünya Düzeninin Ayak Sesleri: "Soğuk Kuşatma"

► Dünyayı Değiştiren Gün: 11 Eylül ve 20 Yıllık İşgal

► **Afrika'nın en eski kabilelerinden
Masailer neden İslam'ı seçiyor?**

► **Arap Natosu Yine Rafa Kalktı!
'İsrail karşıtı karar almayın'**

Küresel Sumud Filosu: Gazze Ablukasını Kırma İçin Kurulan En Büyük Sivil

Tehdit ve
Saldırlara
Rağmen
Gazze
Yolunda

afrasya today

İşgalci İsrail Tarafından Gözaltına Alınan Türk Vatandaşları

ALMA

- Gülçin Bekar Başaran
- Hüseyin Şuayb Ordu
- Kübra Emine Çınar
- Metehan Sarı
- Osman Çetinkaya
- Semih Fener
- Vasemin Acar

SIRIUS

- Fikret Ayçin Kantoğlu
- Abdülaziz Valçin
- Davut Daşkıran
- Ömer Osman Taştan
- Zeynep Tekocak

HUGA_A

- Mehmet Sait Direkci
- Fatih Özsöz
- Tevhid Yıldız

SPECTRE

- Bekir Turunç
- Abdülmecid Bahçuvan
- Mustafa M. Çakmakçı
- Mesut Çakar
- Müslim Ziyali

GRANDE BLUE

- Halil Rifat Çanakçı

DEİR YASSINE_A

- Sümeyye Sena Polat

MORGANA

- Semanur Sonmez Yaman
- Ersin Celik

SEULLE_A

- Abdulsamed Turan
- Yasar Vavuz
- Hasmet Yazici

FLORİDA_A

- Turgay Turan
- Muhammet Emin Yıldırım
- Evren Akan

CAPTEN NIKOS_A

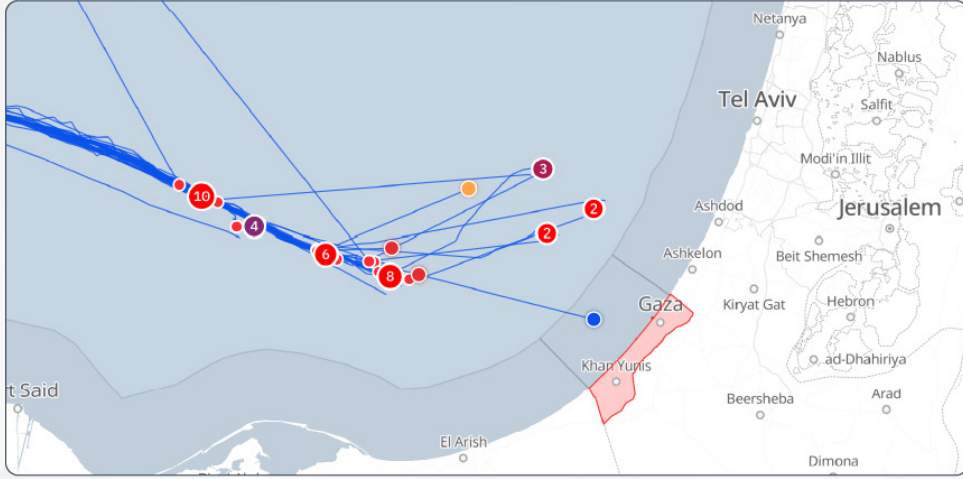
- Abdullah Gundem
- Umut Aslan

afrasya today

02.10.2025 | 11:00

İşgalci İsrail Tarafından Alıkonulan Gemiler

İşgal devleti 1 Ekim gecesi Sumud Filosu'na düzenlediği baskında 21 gemiyi alıkoyarken içinde bulunan aktivistleri esir aldı.

ALIKONULAN GEMİLER

- Alma
- Sirius
- Adara
- Spectre
- Vulara
- Aurora
- Otaria
- Huga
- Deir Yessine
- Grande Blu
- Morgana
- Hio
- Seulle
- All In
- Captain Nikos
- Florida
- Karma
- Mohammad Bhar
- Oxygono
- Free Willy
- Jeannot III

afrosya today